

BROEI

DOE — EN
DENKPLEK
VOOR DE
NIEUWE
GENERATIE

EVALUATIE '20

2020

7

editie

eindevaluatie

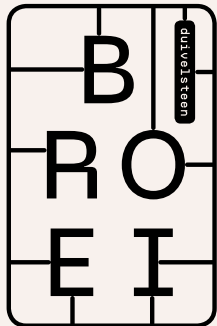
!

extern

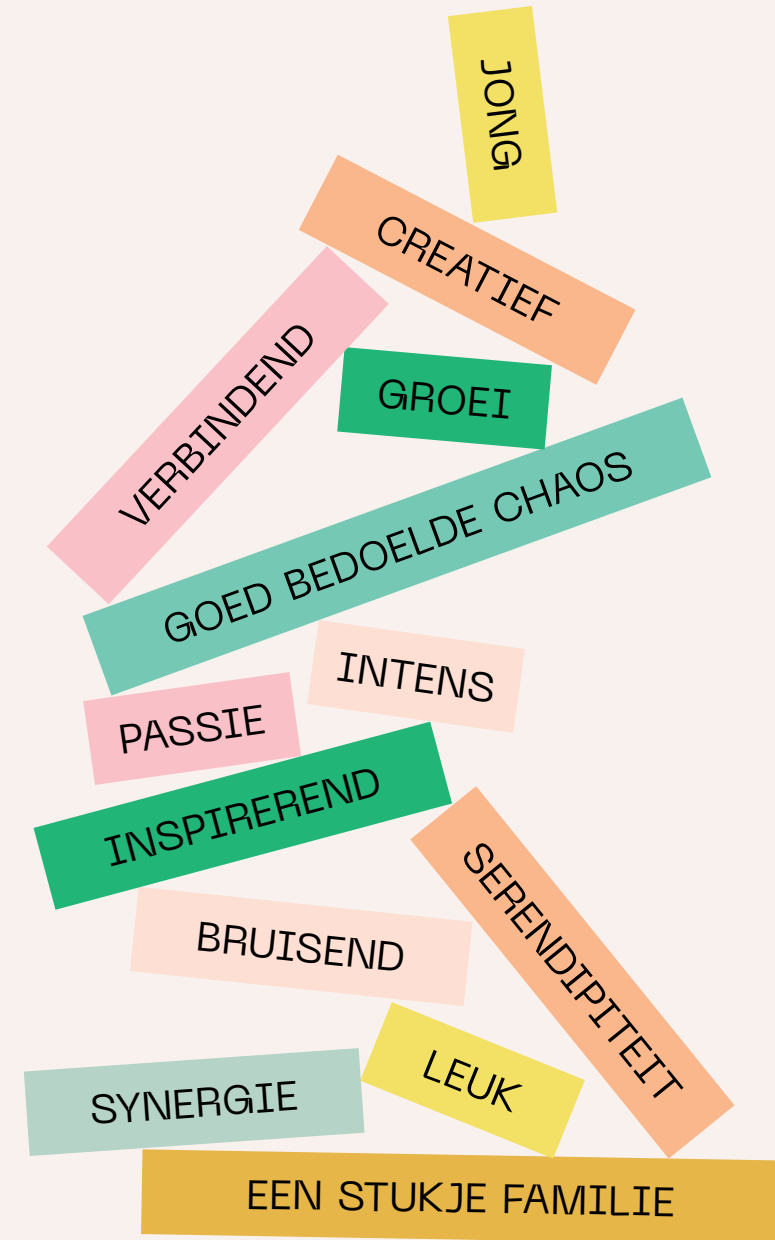
BROEI IN ÉÉN WOORD

Wanneer wij de BROEI organisaties en medewerkers vroegen de eerste editie van Broei in één woord te vatten bleek dat behoorlijk lastig. Er is immers zoveel te vertellen. Een greep uit de reacties zie je op de rechterpagina.

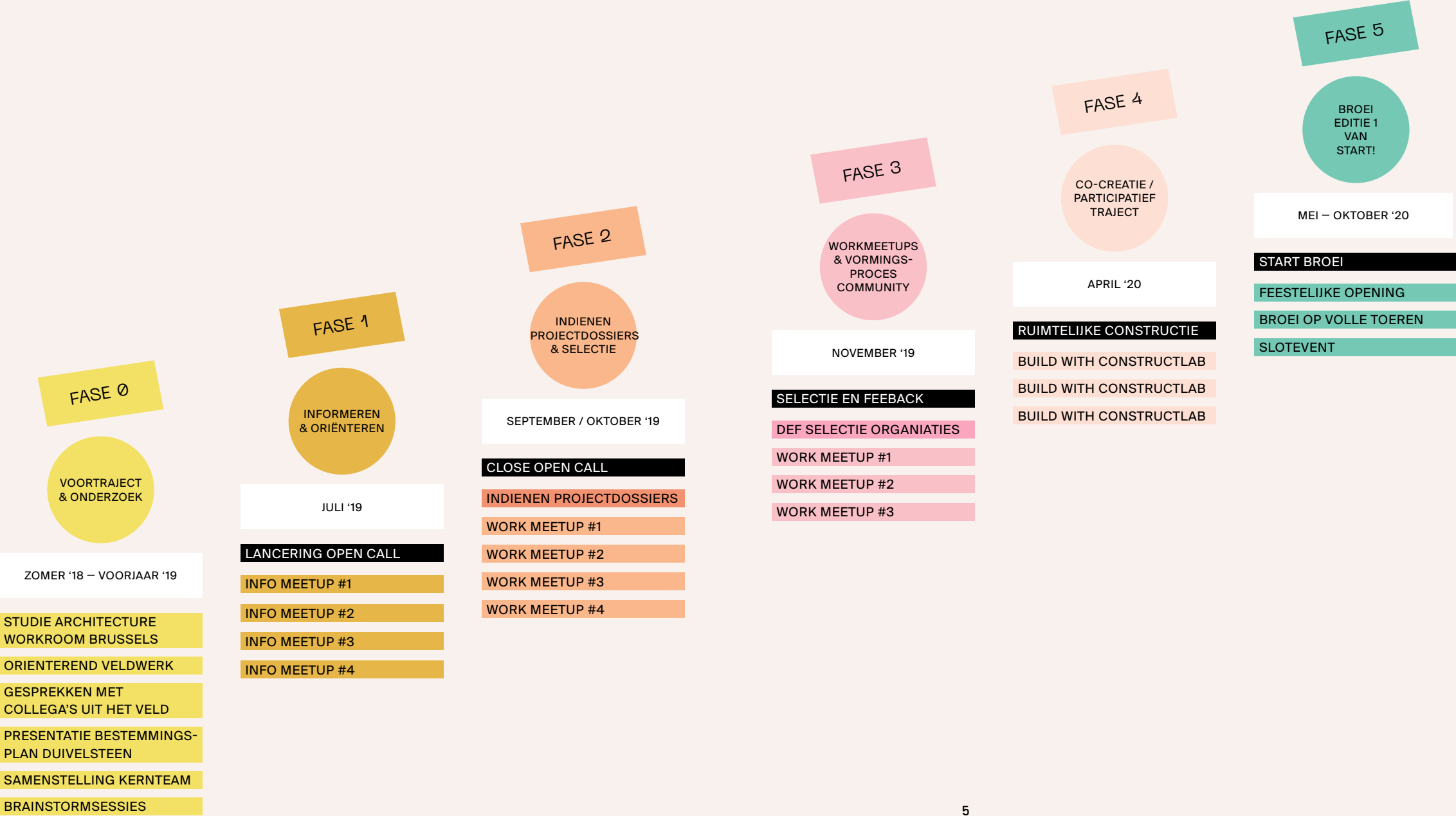
Meer horen en zien vanuit het standpunt van de community én het Broei team? Bekijk [hier](#) onze recap: Rewind / Broei 2020!

doe- en denkplek voor
de nieuwe generatie

TIJDLIJN BROEI '20

CONTENT

0

- 9 INLEIDING
 - 11 visie
 - 11 missie
 - 11 werking
 - 11 open call 2020
 - 13 BroeiTeeVee
- 17 DOELGROEP EN IMPACT
 - 19 Broei als fascinator
 - 19 doelgroepen
 - 21 noden
 - 23 het aanbod
 - 25 Redactieteam
 - 25 entree
 - 27 stille studieruimte
 - 27 tarieven
 - 29 Broei voor iedereen
 - 31 selectie van organisaties
 - 31 toeleidende organisaties
 - 35 werkpunten

1

- 37 COMMUNITY
 - 39 wervingsstrategie
 - 39 co-creatie
 - 41 bouwen met Constructlab
 - 43 wervingsproces 2020
 - 43 wervingsproces 2021
 - 45 herziening selectiecriteria
 - 47 wederzijds engagement
 - 47 Lidmaatschap
 - 51 ondersteuning materiaal
 - 51 ondersteuning visibiliteit
 - 51 balans tarieven
 - 53 activiteiten per organisatie
 - 53 ad hoc ondersteuning
 - 55 ondersteuningssessies
 - 57 bedenkingen
 - 57 samenwerkingen
 - 59 community governance
 - 59 Broeiberaad
 - 63 community building
 - 63 community lunch
 - 63 werkpunten
- 71 COMMUNICATIE
 - 73 basiscommunicatie
 - 65 platformwerking
 - 75 target doelgroepen
 - 75 pistes voor de toekomst
 - 77 communicatiekanalen
 - 79 Urban Creators Lab
 - 81 slotevent
 - 81 kijkcijfers
 - 83 structuur
 - 85 werkpunten

3

- 87 PRAKTISCH
 - 89 beheer
 - 89 orde en netheid
 - 89 permanentie
 - 91 sluitingsdagen
 - 93 co-working
 - 93 fablab
 - 95 stockbeheer
 - 97 infrastructuur
 - 97 akoestiek
 - 99 uitstraling
 - 99 signalisatie
 - 101 de weg naar de bar
 - 103 de eerste verdieping
 - 105 modulaair bouwen
 - 107 logistiek
 - 109 temperatuur
 - 111 werkpunten

4

- 113 TEAM & INTERN
 - 115 teamleden
 - 115 Bar Broei
 - 117 interne werking
 - 117 rocket science
 - 117 taken/verantwoordelijkheid
 - 119 team skills
 - 119 freelance dynamiek
 - 121 team management
 - 123 practice what you preach
 - 125 werkpunten

5

- 127 FINANCIËN
 - 128 Inkomsten
 - 131 kosten
 - 131 prognoses 2021
- 135 DANK
 - 137 partners
 - 139 colofon

6

7

Dit is een interactieve pdf.
Klik op de cirkels om direct naar een onderwerp te springen!

INLEIDING

Workshop ConstructLab

Charlotte Alice Dossche

In 2020 zag Broei het levenslicht. Althans, zo leek dat voor de buitenwereld. Het verhaal van onze tijdelijke invulling in het Duivelsteen - volledig in het teken van de nieuwe generatie - begint een goede twee jaar eerder middels een studie van Architecture Workroom Brussels in opdracht van de eigenaars. Er wordt onderzocht wat het gebouw kan betekenen in het Gentse stadsweefsel. Een plek voor kanszoekende jeugd, zo klonk het. En zo schoot het prille Broei team uit de startblokken met een helder doel: creëer een nieuwe dynamiek in het Gentse centrum vanuit het Duivelsteen en focus daarbij op kanszoekende jeugd. Nu de eerste editie van Broei achter de rug is, is het hoog tijd dat we dit in een officiële visie en missie gieten.

Visie

Onze visie: Alle jongeren verdienen een kans om hun talenten en passies te onderzoeken en ontwikkelen in een ongedwongen omgeving waar diversiteit wordt omarmd.

Missie

Onze missie: Het creëren van een open huis met het Duivelsteen als uitvalsbasis, waar jongeren tussen 16 en 30 jaar middels een gevarieerd aanbod hun passies kunnen vinden, ontwikkelen en onderzoeken. We stellen ruimte ter beschikking aan jongeren en jongerenorganisaties. We begeleiden hen op maat zodat ze kunnen groeien tijdens hun tijd in Broei.

Werking

Broei is een facilitator: we geven uit handen wat we kunnen en zorgen voor een vangnet. We stimuleren interne samenwerkingen tussen de organisaties die aangesloten zijn bij Broei en faciliteren samenwerkingen met partners van buitenaf. We laten constructieve frictie toe.

De basiswerking van Broei is het ter beschikking stellen van het Duivelsteen aan een groep organisaties die met jongeren werken, of zelf betrokken worden door jongeren. Naast de fysieke plek, biedt het Broei team ook ondersteuning in communicatie, productiemateriaal, coaching voor beginners en matchmaking. De functies van de verschillende ruimtes in het gebouw werden door middel van co-creatie met de organisaties zelf bepaald.

Open Call 2020

We lanceerden een open call gericht op jongerenorganisaties en jongeren. De hoofdboodschap: bij Broei kan je eigen projecten en ideeën vormgeven in een unieke setting én je krijgt er toegang tot ondersteuning, materiaal en expertise. Het hoofdcriterium: goesting. Goesting om er een lap op te geven

met activiteiten, om samenwerking aan te gaan buiten de eigen bubbel (toen dat nog geen nare connotaties had) én goesting om mee te schrijven en bouwen aan het Broei verhaal.

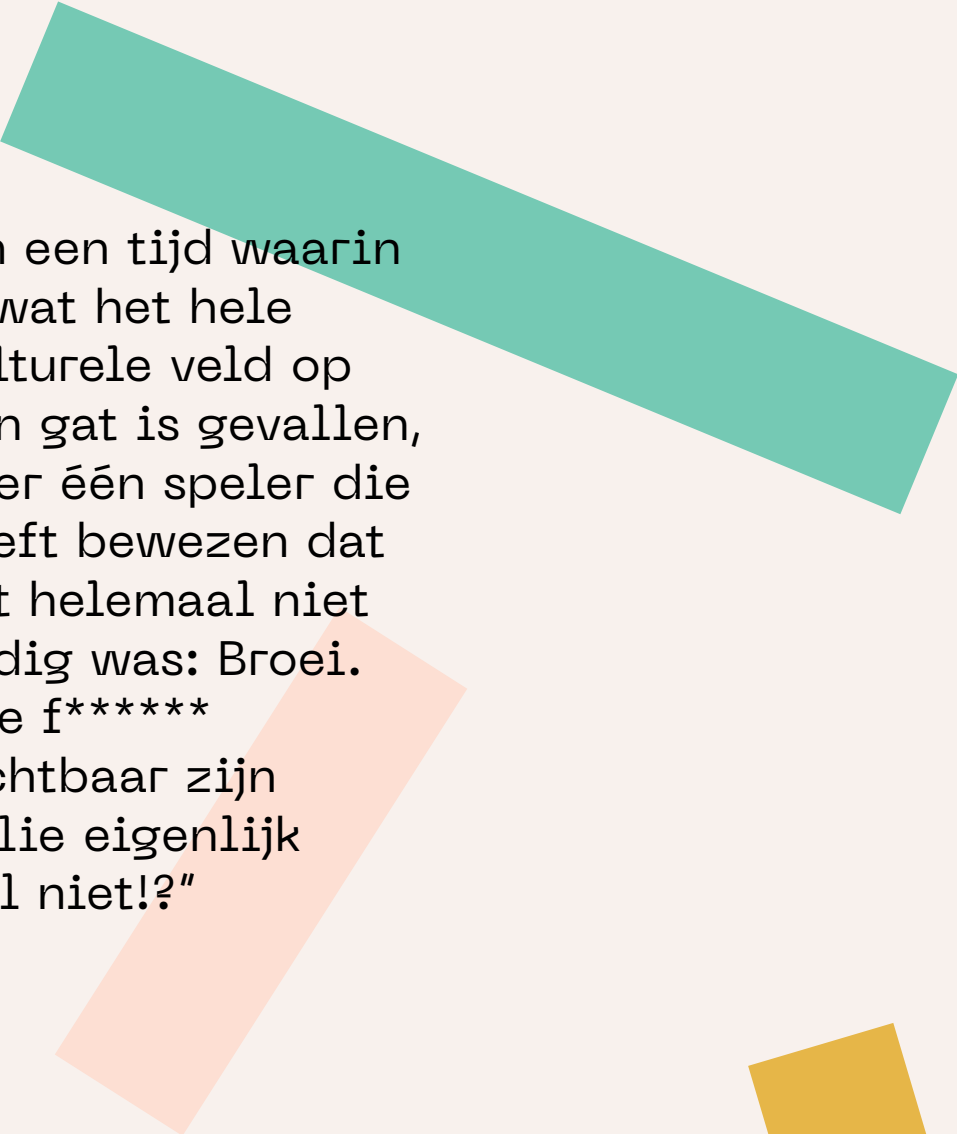
Na een participatief traject van ruim vijf maanden waarin we de geïnteresseerde organisaties leerden kennen, was het tijd voor de selectie. Algemeen: Onze adviesraad hoefde geen moeilijke knopen door te hakken (er was genoeg) plek en gaf constructieve feedback, die doorgegeven werd aan de organisaties. Zo stonden we voor Broei 2020 met een twintigtal organisaties aan de startlijn; variërend van gevestigde waarden tot jonge beginners. Het Broei team bestond ondertussen uit Marie, Nina en Winnie, die sinds het begin meededen, waarna Emile, Celine, Loïc en Suzan zich aansloten en daarmee het kernteam vervulde.

Door de komst van corona heeft elke organisatie zichzelf opnieuw moeten uitvinden en Broei was daarin niet anders. Onze langverwachte community-driven opbouw van het interieur ism met Constructlab viel daardoor spijtig genoeg in het water. Toch bouwden ze op een indrukwekkend tempo én met een kleiner team dan gepland uiteindelijk het grootste deel van de scenografie zoals initieel voorzien was. Ook de feestelijke opening die gepland was op 1 mei 2020 werd noodgedwongen verplaatst. We openden midden juni samen met de deelnemende organisaties, en daarna gefaseerd voor het grote publiek. Tegen midden juli stonden de zeilen bol en waren we op kruissnelheid.

BroeiTeeVee

Met BroeiTeeVee boden we een digitaal antwoord op corona. Om juist in tijden van lockdown jongeren te bereiken. Het werd in het leven geroepen als digitaal platform door- en voor jongeren. De redactiegroep bestaande uit een tiental jongeren, onder leiding van Loïc, vertaalde de activiteiten van Broei naar beeld en geluid. Dit speelde een cruciale rol in de communicatie van Broei en vormt een vertrekpunt voor volgende edities. Concreet willen we toewerken naar nog meer participatie, meer diversiteit en het aanmoedigen en stimuleren van de eigen creaties van onze jongeren. De Broei-redactie wordt voorgezet onder de noemer "Open Creators Lab" en is één van de vier werven waarop Broei in 2021 verder bouwt. De drie andere projecten op de planning zijn: muziekproject Connect: Music & we (ism JH Comma, OHK in Oostende en Entrepot in Brugge), het bouwen van een skateramp (ism Odisee Hogeschool, KU Leuven Technologiecampus, Nerdlab en Kapow) onder de naam "Pimp your

Schouderklopje

"In een tijd waarin
zowat het hele
culturele veld op
zijn gat is gevallen,
is er één speler die
heeft bewezen dat
dat helemaal niet
nodig was: Broei.
Hoe f*****
zichtbaar zijn
jullie eigenlijk
wel niet!?"

Pumptrack" en het uitbouwen van een gratis activiteiten aanbod voor kanszoekende jongeren.

Het was een raar jaar vol met torenhoge uitdagingen, zelfs voor gevestigde organisaties. Desondanks heeft Broei 2020 zichzelf op de kaart gezet in Gent. Een quote van één van onze partners vat dat goed samen: "In de tijd waarin zowat het hele culturele veld op zijn gat gevallen is, is er één speler die heeft bewezen dat dat helemaal niet nodig was: Broei. Hoe f***** zichtbaar zijn jullie eigenlijk wel niet?"

Het mag gezegd worden: Broei in het Duivelsteen is vertrokken. We zijn klaar om above and beyond te gaan in de volgende edities. Bring it on!

1

DOELGROEP EN IMPACT

Saturday Knight Jam @ Bar Broei

Charlotte Alice Dossche

DOELGROEP EN IMPACT

Doelgroepen

Broei als facilitator

Broei's doelgroep zijn 'kanszoekende jongeren' van 16 tot 30 jaar. In 2020 beperkten we ons tot 26 jaar, maar we merkten al snel dat de 26- tot 30-jarigen vaak in hetzelfde schuitje zitten. We definieerden 'kanszoekend' als brede paraplu waaronder alle jongeren vallen die met een creatief ei zitten dat ze niet kwijt geraken in het reguliere/bestaande aanbod (we refereren niet naar definities zoals ze gehanteerd worden door beleid).

In huidige communicatie is de doelgroep 16 t/m 26 jarigen

Alle communicatie aanpassen naar 16 t/m 30 jarigen

De rol van Broei was (en is) in eerste instantie die van facilitator. We stellen het Duivelsteen ter beschikking als uitvalsbasis voor talentontwikkeling van jongeren. Dit heeft belangrijke strategische implicaties voor hoe we met de doelgroep werken en hoe we deze bereiken. Broei werkt als facilitator niet rechtstreeks met de jongeren, maar bereikt hen via de organisaties die hun intrek nemen in Broei en een programma uitwerken specifiek voor de doelgroep. Broei versterkt/optimaliseert deze organisaties waar mogelijk door ondersteuning te bieden in de vorm van ruimte, communicatie, productie, matchmaking en begeleiding in groeiprocessen.

Toch merken we dat het toeleiden van jongeren naar Broei een belangrijk gegeven is. Hier zouden we in de toekomst een meer actieve rol in kunnen spelen om ons bereik en onze impact te vergroten.

Het moet gezegd worden dat we meer dan eens geflirt hebben met eerstelijnswerking voor jongeren. Onder andere via projecten, eigen muziek events en vrijwilligerswerking. Dit soort afgebakende experimenten zijn volgens ons nodig om onszelf relevant te houden en vernieuwing teweeg te brengen. Soms was het ook omdat we voelden dat er iets meer nodig was vanuit Broei om als verbindende factor te fungeren en jongeren rechtstreeks tools in handen te geven om aan een project te beginnen.

Nood aan meer experiment met eerstelijnswerking

Projectmatig: eigen (jeugd)activiteiten en vrijwilligerswerking

We moeten ons blijven afvragen wat nu precies onze doelgroepen zijn, waar hun noden liggen, hoe we hen bereiken en met welk aanbod. Jongeren uit de wijken, jongeren uit het centrum, studenten tijdens de schooluren, twintigers of tieners; de verschillen per doelgroep zijn enorm en vragen telkens een andere aanpak. Door in de toekomst in te zetten op gerichte acties (door bijvoorbeeld gebruik te maken van het pleintje naast onze deur) en het diversifiëren van projecten (oa. Urban Creators Lab) hopen we hier de komende jaren meer inzicht in te krijgen en (mits voldoende middelen) een meer doelgroepspecifieke aanpak te kunnen ontwikkelen.

Nood aan meer inzicht in onze doelgroepen

Concrete acties en experimenten (Pleintje naast de deur, Urban Creators Lab, ...)

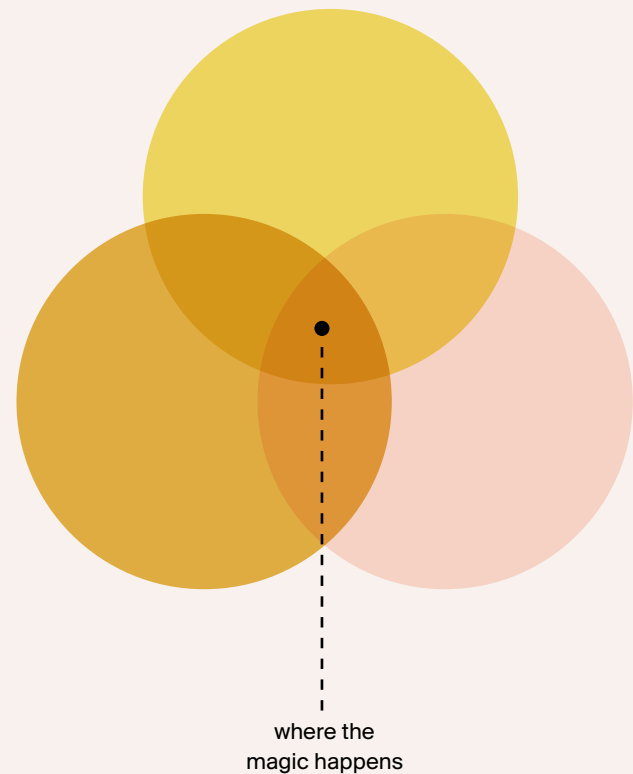
Van tevoren hadden we in grote lijnen twee soorten organisaties verwacht: toeleiders van jongeren en (programma-)makers zonder toeleiding. Ons doel was het vinden van een goed evenwicht tussen de twee: de toeleiders zorgen dat er volk is en de makers zorgen voor een origineel programma. Vooral dat laatste onderscheidt Broei van de klassieke plekken voor de jeugd: we werken samen met de *unusual suspects* om een uniek aanbod te creëren. Belangrijk was dat de organisaties ook met mensen buiten de Broei doelgroep mochten werken, bijvoorbeeld om een evenement divers en interessant te houden, of om kosten te recupereren met behulp van een prijziger aanbod.

Noden

We leerden dat de noden van de verschillende soorten organisaties erg uiteenlopend zijn. Toeleiders hebben andere noden dan programmamakers. Een gevestigde organisatie met specifieke werking heeft andere noden dan een jongerencollectief in volle groei. Er waren in Broei 2020 freelancers en vzw's, feitelijke verenigingen en bedrijven. Broei als platform was voor iedereen waardevol in de connecties die er ontstonden tussen al deze profielen en de mogelijkheid tot samenwerken en wederzijdse uitwisseling.

De uitgebreide ervaring van de Broei kernleden in het socio-cultureel landschap was van meerwaarde bij het ondersteunen van starters in de fases van opstart en groei. We hielpen heel wat mensen met vragen als 'hoe start ik een vzw', 'hoe schrijf ik een subsidie' et cetera. De samenwerking met

Facts

- TECHNOLOGIE & DUURZAAMHEID
- CREATIVITEIT & EXPRESSIE
- LEREN & ONDERNEMEN

partner Baker Tilly vormde daarin een absolute meerwaarde: we organiseerden samen met hen twee zitdagen om vragen van jonge ondernemers te beantwoorden en hen te helpen *kickstarten*. Maar liefst zes van de Baker Tilly experts stonden verspreid over drie dagen paraat om alle vragen rond fiscaliteit, sociaal statuut, boekhouding, recht en veel meer te beantwoorden. Dit had een grote impact: we hielpen in sneltempo 25 jongeren en jongerenorganisaties vooruit.

Het aanbod

Enerzijds is er het aanbod voor organisaties die als ‘bewoners’ gedurende het Broei seizoen hun intrek nemen, de vaste gebruikers. Zij vormen de Broei Community. Anderzijds is er het algemene jongerenaanbod dat Broei biedt, toegespitst op de eerder genoemde doelgroep(en). In dit deel richten we ons op het jongerenaanbod. Het aanbod voor de organisaties wordt belicht in het hoofdstuk Community.

We startten Broei met de intentie om in te zetten op drie pijlers:

- [Creativiteit en expressie](#)
- [Technologie en duurzaamheid](#)
- [Leren en ondernemen](#)

De klemtoon lag in Broei 2020 vooral bij op culturele aanbod. Ook Technologie en duurzaamheid werden prima vertegenwoordigd. Rond leren en ondernemen echter, was er een stevig tekort in ons aanbod. In het hoofdstuk Community lijs-ten we alle organisaties en hun type activiteit op.

Door deze verscheidenheid aan velden bijeen te brengen, wilden we een zo divers mogelijk aanbod creëren. Het doel daarvan is tweeledig: Enerzijds het verrassingseffect: door verschillende facetten samen te brengen biedt je jongeren de kans om ‘toevallig’ wakker te worden gemaakt voor een bepaalde activiteit. Binnenkomen om muziek te maken, buitengaan als imker. De eerste opstap naar het verkennen van iets nieuws wordt vergemakkelijkt binnen de muren van Broei omdat je er ‘zomaar’ tegenaan kan lopen. Anderzijds nodigen parallelle activiteiten uit tot kruisbestuiving. Zo zijn technologie en kunst

Redactieteam

al lang geen vreemden meer, en zien we in de culturele sector steeds meer nood aan ondernemerschap. In het huidige discours van het jongerenaanbod zien we helaas nog te vaak strikt afgebakende domeinen. Bij Broei is het omgekeerde waar; we stimuleren de overlappingsen en maken de verbinding tussen verschillende velden mogelijk.

Daarnaast hebben we ingezet op zinvolle tijdsbesteding. Het beste voorbeeld daarvan is het Broei redactieteam dat actief was in 2020. Tien jonge gemotiveerde makers (video, schrijven, animatie en fotografie) die onder (bege)leiding van Loïc hun eigen content creëerden, maar vooral ook de vele events binnen Broei in beeld brachten. Deze beelden vormden een substantieel deel van de communicatie vanuit Broei en bleken nadien onmisbaar in het creëren van een buzz in en rond Gent. Ook in dit evaluatie verslag konden we dankbaar gebruik maken van hun prachtige beelden. Tegelijkertijd bouwde onze redactie aan een waardevol portfolio én deden ze ervaring op. Deze werking bouwen we in 2021 verder uit onder de noemer Urban Creators Lab (UCL.) Wellicht zullen we het UCL zelfs uitbreiden met een productiegroep die zich op de bar events zal focussen. Opnieuw een win-win situatie: de jongeren krijgen de kans om ervaring op te doen in het bedenken, organiseren en opzetten van bar-events en tegelijkertijd creëren we op die manier een breder aanbod voor bezoekers van de bar, waarmee deze meer aantrek zal krijgen.

Verder uitbouwen van het redactieteam

Opzetten werking Urban Creators Lab & productie van bar events

Entree

Dit idee vloeit voort uit het ontbreken van een aanbod/verwelkoming voor toevallige passanten. In 2020 straalde onze inkom nog niet voldoende onze visie -een open huis- uit. We zien de inkom in de toekomst als een foyer of hangplek waar jongeren ongedwongen kunnen zitten, kletsen, lunchen of iets drinken. Er werden enkele events georganiseerd in de inkom, die aantoonde dat deze ruimte weldegelijk kan werken als warme en laagdrempelige ontspannings- en ontmoetingsplek. Om hierover te beslissen moeten we allereerst het vraagstuk van de eerstelijnswerking beantwoorden. In hoeverre willen we daarop inzetten en is er nood aan een 'clubhuis' dat losstaat van de bar of het deelnemen aan Broei activiteiten. Er staan binnen het team heel wat ideeën klaar om hiermee te experimenteren in de zoektocht naar het juiste evenwicht.

De inkom van ons gebouw voelt nog te hermetisch en te weinig uitnodigend

Experimenteren met de inkom en het gevoel van open huis proberen creëren voor bezoekers.

Achter de schermen bij... Barts Tekenlessen!

Bart organiseerde al een tijdje tekenlessen voor jong en oud en kwam bij Broei nadat zijn vaste lesplek wegviel. Bij Broei kon hij experimenteren met nieuwe lesformats en meer focus op jongeren. Zijn lessen waren erg populair, zelfs toen ze online moesten doorgaan!

Stille Studieruimte

In de zomer kreeg Broei de vraag van Stad Gent om gratis studeerplekken aan te bieden voor studenten in de tweede zit. Initieel was dit aanbod gericht op jongeren uit middelbare scholen die een B- of C-attest hadden gekregen en omwille van Covid-19 niet thuis konden studeren. We namen dit plan met beide handen vast, maar al snel werd duidelijk dat 16-jarigen niet zomaar ons kasteel binnenwandelden. Vooral voor de jongeren in meer kwetsbare situaties of met leeruitdagingen is er meer begeleiding nodig. Daarvoor zijn professionals uit het veld nodig: straathoekwerkers die jongeren naar hun plek begeleiden, ze welkom heten en motiveren. In de toekomst zouden we ofwel externe middelen moeten verkrijgen of interne middelen vrijmaken om scho-lieren in zulke situaties op te vangen.

Los daarvan werd de stille studieruimte toch een succes voor de meer zelf-standige studenten die zelf hun weg naar Broei wisten te vinden. Hen bereik-ten we mede door de ruchtbaarheid die door onszelf en onze partners aan dit project werd gegeven. Ook het bord aan de inkom zorgde voor aanloop van toevallige passanten. In de toekomst willen we dergelijke studieplekken blij-ven aanbieden: de aanwezigheid van studenten creëerde een fijne produc-tieve *buzz* in het Duivelsteen. Het bracht leven in de brouwerij en zorgde voor zinvol gebruik van anders lege ruimte. Om in de toekomst een meer kwets-bare doelgroep te bereiken, willen we op zoek naar middelen voor toeleiding en begeleiding.

We willen een bredere
doelgroep bereiken met
onze stille studieplek

Blijven aanbieden van stille
studieplek en middelen zoeken
voor toeleiding en begeleiding.

Tarieven

Prijzen en kosten bleken een groter struikelblok dan verwacht. We legden initieel geen voorwaarden op aan de deelnemende organisaties op het vlak van hun inkomrijzen. Onze filosofie was: organisaties hebben zelf het grootste inzicht in de financiële mogelijkheden van hun doelgroep. Vooral de organisaties die voordien beperkte ervaring hadden met hun doelgroep bleken dit verkeerd in te schatten. Te hoge tarieven en te lage participa-tie van de doelgroep waren het gevolg. Het Broei team anticipeerde hierop door een samenwerking met Uitpas op te zetten. Via deze pas kunnen alle Gentenaars (ook niet-jongeren) met een kansentarium 80% korting krijgen op de activiteiten bij Broei. Stad Gent betaalt 40% van het totaalbedrag en ook de organisaties leggen 40% bij. In totaal maakten 14 personen gebruik

Broei voor iedereen

van deze optie bij 4 verschillende organisatoren van activiteiten. Dit systeem werd zowel door het team als door de organisaties goedgekeurd.

De spanning rond kosten en inkomsten was hiermee echter nog niet opgelost. Organisaties bleven het lastig vinden om de rekening rond te krijgen. Daarbij lagen de tarieven - ondanks de korting - vaak alsnog te hoog, met name voor de meest kwetsbaren. Ook had niet elke organisatie de luxe om voldoende financiële middelen vrij te maken voor hun activiteiten. Velen zijn starter en hebben (ondanks het feit dat vrijwilligerswerk in die fase vrij courant is) niet altijd de capaciteit om veel niet-vergoede activiteiten te organiseren. We probeerden daarop in te spelen door organisaties waar we konden te helpen bij het aanvragen van subsidies, maar ondervonden dat dit niet voldoende was.

Als we met Broei een aanbod willen creëren voor de meest kwetsbaren, dan is de meest wenselijke situatie een systeem waarin er kosteloos kan worden deelgenomen terwijl de organisatoren toch een vergoeding krijgen. Zo'n aanpak levert op termijn een dubbele impact op: niet alleen hebben kwetsbaren en kanszoekenden toegang tot een inclusief aanbod, het helpt ook de organisatoren om te groeien, ervaring op te doen en te professionaliseren. We zetten met Broei in 2021 een project op om financiering te zoeken voor het organiseren van gratis activiteiten voor kansarme jongeren onder de werktitel Broeiklassen. Hiervoor onderzoeken we in eerste instantie het openen van een projectrekening bij de Koning Boudewijn Stichting, waarlangs donaties kunnen binnenkomen.

We willen Broeiklassen opzetten om kansarme jongeren gratis activiteiten aan te kunnen bieden	We gaan op zoek naar financiering om organisaties gratis activiteiten te kunnen laten organiseren voor kwetsbare doelgroepen
---	--

Daarnaast blijven we organisaties bijstaan om in alle vrijheid te experimenteren met sponsoring, rangen in ticketprijzen en nieuwe businessmodellen.

Facts

In 2020 vonden bij BROEI bijna 300 events plaats op een kleine vijf maanden, in volle corona crisis: 174 Workshops, 10 concerten, 29 evenementen en 84 expo dagen.

Toeledende organisaties

Selectie van organisaties

Het is duidelijk dat de selectie van organisaties in zeer grote mate bepaalt welk publiek (jongeren en volwassenen) er zal rondlopen bij Broei. Zoals verder beschreven in het hoofdstuk [Community](#) is het hoofdcriterium om mee te doen 'goesting,' want enkel dan wordt Broei meer dan de som van haar delen. Maar naarmate Broei aan populariteit wint en meer aanvragen krijgt van programmamakers, is het aangewezen om de selectie te filteren op het vlak van effectiviteit in het bereiken en engageren van haar doelgroep. Dit impliceert dat de selectieprocedure een kritieke stap is in het opbouwproces van Broei: tijdens een editie zal het veel meer moeite kosten wanneer we sterk van richting willen veranderen wat betreft onze doelgroep.

Zo willen we in 2021 meer organisaties als toeleiders binnen Broei, vooral voor specifieke doelgroepen die we minder goed bereikten in 2020. Zo bleken 16 tot 18 jarigen hun weg naar Broei niet te vinden. Ook jongeren met een migratieachtergrond of buitenlandse roots kwamen nagenoeg enkel bij specifieke werkingen binnen. Ook hadden we weinig instroom uit de buurt: jongeren die binnenwandelen uit nieuwsgierigheid of om 'te hangen'. Op een bepaald moment hadden we een groepje van Sint-Bavo op bezoek die ergens hun boterhammen wilden opeten, waar we op dat moment slechts een half antwoord op konden bieden wegens het ontbreken van een toeleiders- of een onthaalwerking binnen Broei. We zoeken met de nieuwe open call dan ook nadrukkelijk naar toeleiders die specifiek met deze doelgroep werken. Eens we daar meer ervaring mee hebben, zullen we een beter beeld krijgen van de mogelijkheden om doelgroepen te bereiken en of dat loont qua impact ten opzichte van de middelen die het kost.

We zijn van plan om (onder andere) te gaan werken met een vorm van *credits* voor organisaties die regelmatig werken met een lastig te bereiken doelgroep. Met deze credits maken zij meer aanspraak op het gebruik van de ruimtes dan organisaties die minder met de doelgroep werken. Wie het zwaarst trekt wordt daar op die manier voor gecompenseerd. Het selectieproces is meer in detail beschreven in het hoofdstuk [Community](#).

we willen organisaties stimuleren om doelgroepgerichte events te organiseren

Uitdenken/ontwikkelen creditsysteem voor doelgroepgerichte events (tijdens workmeetups)

In een volgende editie willen we nog meer werk maken van het meten van onze impact. We willen relevante Key Performance Indicators (KPI's) opstellen en daarmee de nodige cijfers gestructureerd bijhouden. Zo kunnen we onze maatschappelijke relevantie doelgericht naar alle stakeholders communiceren.

Onze impact meten → Meetsysteem ontwikkelen met inbegrip van KPI's

WERKPUNTEN DOELGROEP & IMPACT

Werkpunten

DOELGROEPEN

- Alle communicatie aanpassen naar 16 t/m 30 jarigen
- Projectmatig: eigen (jeugd)activiteiten en vrijwilligerswerking
- Concrete acties en experimenten (Pleintje naast de deur, Urban Creators Lab, ...)

NODEN

- Opzetten werking Urban Creators Lab & productie van bar events
- Experimenteren met de inkom en het gevoel van open huis proberen creëren voor bezoekers.
- Blijven aanbieden van stille studieplek en middelen zoeken voor toeleiding en begeleiding.
- We gaan op zoek naar financiering om organisaties gratis activiteiten te kunnen laten organiseren voor kwetsbare doelgroepen

SELECTIE ORGANISATIES

- Uitdenken/ontwikkelen creditsysteem voor doelgroepgerichte events (tijdens workmeetups)
- Meetsysteem ontwikkelen met inbegrip van KPI's

2

COMMUNITY

Iris / SWITCH

Loïc Meulenberg

De community van Broei, dat zijn in de eerste plaats de organisaties die gedurende één seizoen hun intrek nemen. Door hen te ondersteunen en een warme plek te bieden, verhogen we de kwaliteit van hun jongerenaanbod. Door ruimte te creëren voor informele interacties stimuleren we kruisbestuiving en *peer learning*. Als ontmoetingsplek wordt Broei tegelijkertijd meer en meer een centrale speler in het socio-culturele en jeugdveld in Gent.

De wervingsstrategie

Elke community begint bij de werving van haar leden. In het prille begin tekenden we de wervingsstrategie voor Broei uit op bierviltjes en servetjes, waarbij meermaals de trechtervorm werd gekozen. Aan de bovenkant van de trechter starten we met heel wat organisaties die interesse tonen in Broei; het resultaat van online *outreach* en één op één gesprekken met tientallen relevante personen en organisaties. Een volgende stap was een reeks *meetups* die we organiseerden in het Duivelsteen. Geïnteresseerden kregen daar een eerste impressie van het gebouw, elkaar en de algemene plannen van Broei (die, eerlijk is eerlijk, destijds op veel fronten nog behoorlijk summier waren). We organiseerden doorheen de zomer van 2019 in totaal zes dergelijke info *meetups*, waarbij veel geïnteresseerden telkens terugkeerden én er nieuwe mensen bleven aansluiten. Bij de Kick-off meeting, onze eerste samenkomst na de zomer, waren tot verrassing en blijdschap van het team ruim vijftig mensen aanwezig.

Co-creatie

We bleven ons hoofdcriterium nastreven: organisaties die goesting toonden om deel uit te maken van Broei én om samen te werken met anderen. We formuleerden onderlinge samenwerking door hen rond de tafel te brengen en in gesprek te laten gaan over het Broei programma, de fysieke inrichting en de waarden. We lieten er voldoende tijd over gaan om alle materie te laten bezinken en brachten alle kandidaten opnieuw samen tijdens een reeks *workmeetups*. Tijdens deze meetups werden er collectieve beslissingen genomen en werd er input verzameld. In totaal waren er vier van deze workmeetups die meer en meer in detail formuleerden en uitpuurden hoe Broei eruit zou gaan zien:

[Kennismaking & synergie onderling](#)

[Functies van ruimten bepalen](#)

[Financieel en governance](#)

[Basisnoden materiaal & indeling gebouw met Constructlab](#)

Bouwen met ConstructLab

In november 2019 vroegen we de organisaties om ons een klein dossier te bezorgen met hun concrete plannen (zie bijlage 1). Een jury, samengesteld uit onze raad van bestuur en adviesraad, stond in voor de selectie. We kregen aardig wat voorstellen binnen maar bleven onder de maximale capaciteit, waardoor we de jury verzochten vooral feedback te formuleren over hoe de projecten nauwer konden aansluiten bij de waarden van Broei of hoe ze konden groeien. Na dit livijge wervingsproces, aan het uiteinde van de trechter, bleven er ongeveer twintig organisaties over.

Dit proces duurde ruim een half jaar en zou uitmonden in een collectieve bouwperiode van tien dagen, waar onder begeleiding van Constructlab de modulaire inrichting in co-creatie zou ontstaan. Het doel van dit participatieve bouwproject was het aanwakken van gemeenschapsgevoel en ownership binnen de organisaties. In aanloop naar de officiële start van Broei zagen we hier een prachtige kans voor *community building*. De corona crisis gooide ook hier roet in het eten, waardoor er een streep ging door de gezamenlijke opbouwperiode. Constructlab anticipeerde op deze onverwachte wending door in allerijl een eigen team samen te stellen en zelf (in verbluffend tempo) de inrichting te bouwen. In de toekomst moeten we kunnen garanderen dat er een moment plaatsvindt waarbij de deelnemers elkaar beter kunnen leren kennen, liefst op ongedwongen en informele wijze. Als het opbouwtraject met ConstructLab wegvalt, moeten we een alternatief kunnen bieden omdat juist dit proces zorgt voor een warme en verbonden community.

De reden dat het wervings- en co-creatieproces van Broei 2020 zo uitgebreid was, vindt zijn oorzaak in het feit dat het een eerste editie betrof, waardoor nagenoeg alle aspecten vanaf nul geformuleerd moesten worden. Er moest een nieuwe dynamiek gecreëerd worden rond het concept Broei. Aan het begin van het traject ontbraken er in de interne werking nog heel wat standpunten over fundamentele zaken zoals lidmaatschap, huisregels, selectiecriteria et cetera. Winnie en Marie hebben dit proces in goede banen geleid op een manier die we kunnen omschrijven als “het vliegtuig bouwen terwijl je al in de lucht hangt”. De manier waarop de selectie zou gebeuren werd bijvoorbeeld pas duidelijk nadat alle inzendingen binnen waren, een week voordat de jury plaatsvond. Desondanks mogen we tevreden zijn met de resultaten. In volgende edities echter, zal meer duidelijkheid op voorhand tijdsefficiëntie en een heldere communicatie ten goede komen.

Wervingsproces 2020

Vooral op vlak van heldere communicatie was het wervingsproces voor Broei 2020 een uitdaging: Broei was nog onbekend en er werd argwanend gekeken naar de nakende ontwikkelingen in het Duivelsteen. Dat we bovendien frequent sleutel informatie niet konden vrijgeven wanneer er kritische vragen kwamen, heeft ons zeker enkele community leden gekost. Desalniettemin zijn we transparant geweest waar we konden en heeft het geholpen dat we open communiceerden over zaken die voor ons op dat moment ook nog een vraagstuk waren. Belangrijke punten van transparantie waren onder andere: meer info over het waarom van Broei en de initiatiefnemers, welke bronnen van financiering er waren, waar budgetten aan werden gespendeerd, de positie van de bar binnen Broei, de governance van de vzw Broei, ...

Wervingsproces 2021

Voor de tweede editie van Broei kunnen we voortbouwen op de community dynamiek die reeds is ontstaan. Het wervingsproces zal daardoor korter zijn en de co-creatie kan beperkt worden tot een aantal sleutelmomenten zoals de inrichting en het formuleren van de governance. Dit proces zal tevens effectiever zijn aangezien we nu een concreet voorbeeld hebben om naar te verwijzen (Broei 2020) en doordat de aanwezigheid van ervaren community leden voor continuïteit en vertrouwen zorgt. Onlangs nog zagen we bij de eerste info meetup voor Broei 2021 een aantal bekende gezichten: mensen die al interesse toonden aan de start van de eerste editie, maar tijdens het selectieproces afhaakten.

In het wervingsproces voor Broei 2021 willen we een duidelijkere lijn trekken tussen de fase waarin we louter 'informer' en de fase waarin we daadwerkelijk met geselecteerde organisaties in zee gaan. Bij de werving van 2020 kwam een deel van de co-creatie met organisaties tot stand, nog voor de definitieve selectie had plaatsgevonden. Daardoor beslisten ook organisaties die de eindstreep niet haalden mee bij vormingsprocessen. Dat leidde evenzeer tot waardevolle input voor Broei, maar kwam niet ten goede aan een eenduidige communicatie richting de organisaties over hun deelname. Op basis daarvan werd besloten om het selectie- en communicatieproces in 2021 op een transparante en overzichtelijke manier te faseren. De info meetups vinden plaats in de eerste fase. Hierbij is iedereen welkom en wordt er voornamelijk geïnformeerd, kennisgemaakt en georiënteerd. In de tweede fase wordt aan de geïnteresseerden gevraagd een dossier in te dienen, op basis waarvan daarna een selectie wordt gemaakt. De geselecteerde organisaties

Tijdslijn voortraject Broei 2021

Herziening selectiecriteria

gaan mee naar fase drie, waar gestart zal worden met de work-meetups. Tijdens deze derde en laatste fase vindt het participatief traject plaats waarbij er zowel inhoudelijk als ruimtelijk vorm wordt gegeven aan de tweede editie van Broei. Zie [links een figuur](#) die deze fases nog eens duidt.

Nog teveel onduidelijkheid over de stappen van het wervingstraject → Reeds geïmplementeerd: een duidelijker onderscheid tussen informatiefase en werkfase

Over de hele linie nemen we ons voor om tijdens het wervingstraject met meer helderheid te communiceren. Zo zullen we een duidelijk kader schetsen aangaande onze insteek en onze verwachtingen, bijvoorbeeld: wat vindt Broei belangrijk binnen een samenwerking, hoeveel input en participatie er wordt verwacht, het aantal meetups en Broeiberaden waarbij we aanwezigheid verwachten, de vereiste hoeveelheid activiteiten voor de doelgroepen waar we op mikken, et cetera.

Veel informatie tijdens de selectie- en opstart periode, versnippering en ruis voorkomen → Heldere en uniforme communicatie (verwachtingen, noden en verplichtingen) tijdens wervingstraject

Daarnaast kan het communicatie potentieel van het wervingstraject verder uitgebouwd worden. Er is reeds een database met e-mailadressen van geïnteresseerden, en de werving is het ideale moment om deze uit te breiden. Het netwerk van Broei, de partnercommunicatie en de marketing zullen effectiever zijn wanneer we nauwgezet contactgegevens verzamelen bij online inschrijvingen en fysieke meetups, om op die manier gericht onze target audiences te bereiken.

Nood aan overzichtsfiles communicatie (verschillende target doelgroepen) → Aanleggen van overzichtelijke communicatielijsten voor diverse doeleinden

De selectie van deelnemende organisaties is voor de identiteit van Broei van cruciaal belang. Deze heeft een grote impact op onze identiteit naar de buitenwereld toe, de doelgroepen die we aantrekken, het type bezoekers dat er binnenkomen, et cetera. Het is ook daarom dat we de selectiecriteria deels willen herzien. Zo willen we meer nadruk leggen op inclusiviteit en diversiteit, want dat was nog te weinig aanwezig in 2020. Dit neemt niet weg dat de organisaties die deelnamen aan de eerste editie terug mogen komen in 2021,

mits ze opnieuw een duidelijk project en planning indienen. Daardoor zal er automatisch een groot deel van de Broei programmatie ingevuld worden. Om te zorgen dat we meer organisaties bereiken die een doelgroep-specifiek aanbod kunnen voorzien zullen we actief outreachen naar diversiteitsorganisaties, zodat ook zij hun weg vinden naar de open call.

Nood aan meer diversiteit en inclusiviteit onder de organisaties die Broei aantrekt

Nadruk op inclusiviteit en diversiteit tijdens selectie + actief outreachen naar dit type organisaties

Dit zijn de basiscriteria voor selectie zoals het team ze ziet:

- Thematisch evenwicht over de basispijlars 'creativiteit en expressie', 'leren en ondernemen', 'technologie en duurzaamheid' → mikken op elk 33%
- Diversiteitsstandpunt bevragen: "Hoe zie je diversiteit en hoe zie je dat ge-reflecteerd in je organisatie?"
- Jongerenwerking en ervaring bevragen: "Hoe zie je werken met jongeren en hoe vertaal je dat in je activiteiten?"
- Waarden bevragen: "Beschrijf de waarden van je organisatie."
- Financieel: we mikken op 15 kleine, 3 middelgrote en 2 grote organisaties
- Financieel en doelgroep bevragen: "Wat is de gemiddelde entreprijs van je activiteit?"

Wederzijds engagement

De voornaamste insteek is het wegnemen van "organisatorische ruis" voor de organisaties die bij Broei aansluiten. Vanuit ons platform kunnen we hen helpen met zaken als planning, productie, communicatie en materiaal. Naast het organisatorische deel hechten we veel waarde aan het stimuleren van onderlinge relaties en samenwerkingen; kruisbestuiving binnen de muren van het Duivelsteen. Voor die laatste is de community-werking onmisbaar binnen Broei. Deze werking biedt een netwerk van relaties in, met en rond Broei en ijvert om deze banden duurzaam en sterk te maken. We voelden in het voortraject van 2020 dat er vanuit het jeugdveld een grote nood is aan een centrale (én neutrale) plek waar verschillende spelers kunnen samenkomen- en werken.

Lidmaatschap

Om de nadruk te leggen op duurzame relaties, deelden we het lidmaatschap bij Broei voorheen op in twee types: eenmalige organisaties en continue

Achter de schermen bij...Broeiness!

Dylan en Sofie hadden elk afzonderlijk een gelijkaardig idee en ontmoetten elkaar bij Broei. Door samen hun eigen project op te starten in persoonlijke ontwikkeling voor jongeren, Broeiness, werd het idee werkelijkheid en leerden ze zelf ook bij over wat hen écht drijft in een job.

organisaties. Continue gebruikers genieten van een aantal voordelen: de prijzen liggen een stuk lager dan bij eenmalig gebruik, ze krijgen voorrang bij reservaties van de ruimtes en het materiaal, én ze worden in de kijker gezet via de Broei communicatiekanalen. Omdat er in 2020 ruim voldoende capaciteit was, stuurden we zoveel mogelijk organisaties in de richting van continue lidmaatschap. We zullen deze insteek in 2021 moeten herevalueren afhankelijk van de capaciteit. Wellicht is het interessant om tijdens de tweede editie meer tijdelijke gebruikers aan te trekken met eenmalige projecten.

Naast continue en eenmalig lidmaatschap maakten we nog een onderscheid tussen organisaties, gebaseerd op grootte en ervaring. Daarin bestonden drie categorieën: starters (collectieven, particulieren, jonge vzw's), pro's (structureel gesubsidieerde of ervaren vzw's, ...) en pro's + (bedrijven, overheden, instituten, ...) Deze onderverdeling werd gemaakt om de draagkracht eerlijk te verdelen; voor beginners werd de (financiële) drempel om deel te nemen verlaagd, meer ervaren bedrijven of organisaties betaalden een extra bijdrage (waardoor de prijzen tevens meer marktconform zijn).

De berekening voor deze opties zag er in 2020 als volgt uit:

	STARTER	PRO	PRO+
Lidmaatschap CONTINUE	€50	€100	€200
Verhuur EENMALIG	€45€ - €250	€60 - €500	€90 - €750

Hierbij moet gezegd worden dat de prijzen voor eenmalig gebruik in de praktijk varieerden, afhankelijk van de gevraagde ruimte en het aantal dagen. Zo was de huurprijs voor de crypte voor één dag duurder dan de vergaderruimte en werd er incidenteel korting gegeven als er meerdere dagen gehuurd werd. De continue organisaties mochten ongelimiteerd gebruik maken

Ondersteuning met materiaal

van de ruimtes (naar capaciteit) en het materiaal, dit zat in de maandprijs inbegrepen.

Ondersteuning door visibiliteit

Nog concreter genereren we content voor de aangesloten organisaties. Het Broei redactieteam stond klaar om filmpjes en foto's te maken ter promotie van de organisaties en hun events. Zo werden er drie mini reportages en heel wat korte promofilmpjes gemaakt. Voor sommige maakten we (op vraag) zelfs een logo. Achteraf gezien hebben we daarmee op vlak van communicatie een substantieel aandeel geleverd in de ontwikkeling van enkele organisaties. De workflow was een wisselwerking: zo nam Loïc regelmatig uit eigen initiatief contact op met organisaties die nog weinig visibiliteit hadden gekregen, en kwamen anderen zelf bij hem aankloppen. Door deze manier van werken kwam niet iedereen aan bod. Niet verwonderlijk, omdat de capaciteit van het redactieteam dat ook niet aan had gekund. Daar zit een mogelijkheid tot groei in naar de toekomst toe. We willen een heldere set met afgelijnde en haalbare mogelijkheden meegeven aan de organisaties, zodat iedereen aanspraak maakt op dezelfde hoeveelheid (door Broei verzorgde) content.

Werkpunt

Ondersteuning in communicatie helder aflijnen en duiden naar organisaties toe

Balans tarieven

We concluderen dat de maandprijs voor starters goed zit. De prijs is enerzijds hoog genoeg om serieus te nemen (en aan te zetten tot een impuls om over de eigen financiën na te denken) en anderzijds dusdanig laag dat ze geen belemmering vormt voor starters. Dat een deelname aan Broei veel meer waard is dan 50 € per maand moge duidelijk zijn, maar dankzij dit systeem kunnen we een plek geven aan (jonge) pioniers die rechtstreeks met de doelgroep werken, en daarmee realiseren we onze impact. Dit zal dus steeds een netto investering blijven vanuit Broei. De prijzen voor pro's en pro's + zullen

Ambient & Chill*

Organisatie van matinées met ambient muziek, thee en visuals

Bees & You

Workshops rond natuurlijk imkeren, honing maken en persoonlijke groei + installatie van 3 bijenkasten op dak van het Duivelsteen

Fervente Fermenten

Workshops rond fermentatie en koken + productie van eigen kombucha in het Duivelsteen (die verkocht werd in de bar)

HS71*

Events met een combo van dj-sets en expo van beeldend kunstenaar

KASK Open Design Course for refugees & asylum seekers

Workshops rond design en ondernemerschap

Barts Tekenlessen*

Workshops en lessen rond tekenen

Broeiness

Begeleiding en motivatie van jongeren en jongvolwassenen

Glimps

Workshops, lezingen, installaties en events rond biotech en biomaterialen + OMG Van Eyck tour

Jesse en Laurens

Studenten van het KASK, voorbereiding van hun masterproef

Radio Rood*

Online muzieksessies in de crypte

Bebe Books

Workshop en events rond queer, zine, body-positivity, inclusiviteit

De Vloer

Workshops en begeleiding van dans, beweging en performance

GRID-

Organisatie van live optredens met visuals, workshops livecoding

Jong vzw

Opname van lyrics en rap in de muziekstudio

Switch

workshops over circuit bending, DIY beamer, geluidopnames,...

Activiteiten van organisaties

we herzien naar respectievelijk 125 € en 250 € per maand, want we zagen dat de prijzen voor deze organisaties eigenlijk te laag waren.

We boden onderdak aan een grote variëteit aan organisaties met zeer uiteenlopende activiteiten. Naast onze vaste gebruikers ([zie overzicht links](#)) openden we de deuren voor eenmalige gebruikers die pasten binnen de insteek van Broei, zoals: PA/WS, Dauwtrip, Yart, Rede vzw, Act4Change, Yin yoga, Formaat vzw, Brede School Stad Gent, Saturday Knight Jam met Casella,...

Een aantal organisaties haakten omwille van covid 19 af. De onzekerheid werd te groot, de garanties te weinig. Daardoor bleef er ruimte voor nieuwe organisaties om gaandeweg alsnog aan te sluiten, wat ook gebeurde. Dat leverde leuke aanwinsten en samenwerkingen op ([zie op de linkerpagina organisaties die later aansloten aangeduid met een asterisk](#)). De selectieprocedure zoals die door de andere organisaties was doorlopen kon in hun geval niet plaatsvinden (tijdgebrek). We losten dit op door gesprekken te organiseren tussen de organisaties, Marie en Winnie. Dat had voor- en nadelen: enerzijds vond er daardoor een minder strenge toelatingprocedure plaats, maar anderszijds hadden de organisaties die later aansloten ook minder inspraak gehad in de basiswerking en minder kans om mee te groeien met het ontwikkelingsproces. In 2021 willen we deze ruis voorkomen en bieden we slechts twee opties: ofwel neem je deel als continue gebruiker ofwel als eenmalige. (dat kan meerdere keren zijn uiteraard). We gaan nog in beraad over een aanpak voor organisaties die later willen aansluiten. We willen daar nog geen definitieve 'nee' op plakken.

Werkpunt

Concept en aanpak uitdenken voor organisaties die later aansluiten

Ad hoc ondersteuning

Verschillende jonge groeiende organisaties vonden hun weg naar Broei. Hun deelname gaf hen een impuls om te professionaliseren (denk bijvoorbeeld aan het oprichten van een vzw) of kwam goed van pas ter ondersteuning van hun groeiproces. Binnen het Broei team is er heel wat ervaring in het starten en runnen van socio-culturele projecten en organisaties. Vanuit hun expertise konden zij op accurate wijze ondersteuning bieden aan diegenen die daar nood aan hadden. Er kwamen heel wat spontane vragen op hen af; hoe zit

Ondersteunings-
sessies

het met vzw wetgeving, hoe richt je een vzw op, wat met sociale statuten, et cetera. Dat doet ons de vraag stellen hoe we dit thema in de toekomst aanpakken. Hoe ver gaan we in advies en begeleiding rond groeiprocessen van jonge organisaties? In 2020 boden we ad hoc hulp aan degene die ons een vraag stelde. Er werd dan gekeken of één van de teamleden een antwoord kon formuleren op de gestelde vragen en meestal was dit het geval. Het was voor de kerngroep en de organisaties echter niet altijd duidelijk of dit een officiële ‘dienst’ was binnen Broei. Die vraag daargelaten is duidelijk naar voor gekomen dat deze vorm van ondersteuning zeer waardevol was. We hielpen ongeveer een derde van de organisaties één of meerdere stappen vooruit in hun ontwikkelingsproces. Concreet hebben we twee organisaties geholpen om te starten als vzw en 1 organisatie als feitelijke vereniging

Om hier in 2021 op in te spelen wil het team periodiek infosessies organiseren waarbij alle organisaties met vragen welkom zijn. Deze sessies worden opgedeeld in thema's (vzw's, subsidies, boekhouding, et cetera.) zodat mensen met specifieke vragen over bepaalde thema's doelgericht geïnformeerd kunnen worden. Deze aanpak maakt het delen van informatie ook intern beter werkbaar. Zo kunnen we doelgericht focussen op thema's en daarvoor gebruik maken van specifieke *skills* en kennis binnen het team. Het positieve neveneffect is dat hierdoor de verwachtingen naar- en takenpakketten van de teamleden meer omlijnd worden. In 2020 misten we tijd en financiële middelen om te investeren in deze ondersteuning. In 2021 gaan we beide vrijmaken om het ondersteunings- en groeitraject verder en meer in de diepte uit te bouwen.

To do

Ondersteuningssessies voor starters organiseren en inplannen

Binnen de ondersteuning van jonge organisaties moeten we er op blijven letten dat we ruimte voor fouten toelaten. De dunne scheidslijn tussen ‘een extra handje bijsteken’ of juist ‘de teugels laten vieren’. Het gebeurde dat organisaties steken lieten vallen tijdens events. We vroegen ons dan af of we meer hadden moeten helpen of bijsturen. Het antwoord op die vraag is niet eenduidig. In sommige gevallen leverde het een mooi leer- en groeiproces op, in andere gevallen bleken organisaties nog niet helemaal klaar om zelfstandig alle aspecten te overzien. We zien hierin in 2021 veel mogelijkheden:

Bedenkingen

om zowel in de breedte te informeren als van dichtbij individuele ondersteuning te bieden.

Tot slot nog enkele bedenkingen. We kregen de vraag of een partner van een organisatie bij Broei de ruimten kon gebruiken binnen hetzelfde lidmaatschap. We lieten dit eenmalig toe onder voorwaarden, omdat we geloofden in het project. We moeten in de toekomst echter vermijden dat dit een “loophole” wordt om iets bij Broei te organiseren. In editie 2021 willen we bijvoorbeeld het hele programma al vastleggen tegen april 2021. Extra events van partners van Broei leden zullen dan als eenmalig event beschouwd worden.

Teveel speelruimte binnen de regels omtrent partnerverhuur, nood aan kadering

Programma vastleggen tegen april 2021. Strikter zijn: partnerevents als eenmalig beschouwen.

We willen duidelijker naar de buitenwereld communiceren dat Broei openstaat voor eenmalige events. Dit is zowel vanuit financieel oogpunt interessant, alsook om nieuwe linken te leggen en zo onze community uit te breiden. Bovendien zijn er heel wat thematische eenmalige events die mooi zouden aansluiten bij de missie van Broei.

We kunnen tot slot concluderen dat hetgeen Broei te bieden heeft absoluut de moeite waard is voor zowel grote als kleine organisaties. Door de brede variëteit van aanbod, mogelijkheden en diensten is er voor elk wat wils, wat in verhouding staat tot het door ons gevraagde lidmaatschap. Dit geldt, zoals eerder beschreven, niet voor grotere/professionele organisaties: hun lidmaatschap zal iets stijgen in editie 2021.

Werkpunt

Actievere communicatie naar buiten toe rond eenmalige verhuur en aanbod ruimtes

Samenwerkingen

Sommige organisaties stonden open voor samenwerkingen met Broei voor tijdelijke projecten. We schreven samen subsidiedossiers, bedachten projecten en benaderden partners. Sommige van die projecten gingen door, andere niet. Met enkele organisaties was er tijdens editie 2020 een duidelijke klik en is er de intentie om in de toekomst samen projecten uit te werken. We zien dit soort samenwerkingen in de toekomst graag vaker gebeuren. We

willen echter wel meer transparantie bieden naar de community en inzichtelijk maken hoe dit soort samenwerkingen tot stand komen, zodat iedereen gelijke kansen en mogelijkheden heeft om met ons samen te werken.

Werkpunt

Transpanter communiceren over
mogelijkheid tot samenwerken met
Broei

Community Governance

Om Broei in goede banen te leiden, wilden we een gevoel van gedragenheid creëren bij de deelnemende organisaties. Zodat ze Broei als tweede thuis zouden beschouwen en er ook vanuit dat motief zorg voor zouden dragen. Bovendien zijn we ervan overtuigd dat een project als Broei sterker wordt door diverse input van de gebruikers zélf. We wilden de organisaties medeverantwoordelijkheid geven. Mee dragen en mee beslissen: een aspect dat zeker voor starters een waardevolle leerervaring is.

Hiervoor is er governance nodig op het niveau van de community: hoe participeren de organisaties, waarover hebben ze inspraak, hoe verhouden ze zich ten opzichte van de vwz, ...

Tijdens het wervingstraject in 2020, na enkele gezamenlijke meetups, vroegen we de kandidaat Broei'ers expliciet of ze interesse hadden in het toetreden tot Broei vzw, in die zin dat ze daarmee onderdeel van zowel de werking als het beslissingsorgaan zouden worden. Iedereen was het erover eens dat dit destijds te vroeg was. Broei als platform moest eerst zélf verder ontwikkelen en een aantal zaken uitklaren die in de basis nog niet goed zaten. Tijdens de meetups konden de organisaties echter wel hun stem laten horen en hun input geven over zaken die voor hen belangrijk waren. Dit gebeurde in een open dialoog waarbij het Broei team voldoende ruimte gaf aan de visie van de anderen.

Broeiberaad

Het Broeiberaad werd in 2020 nog te vaak gewijd aan de besognes van het moment: een oproep om hulp of een frictie tussen organisaties.

In volgende edities willen we het Broeiberaad een belangrijkere rol toebedelen. Daarvoor zouden we ten eerste een minimale aanwezigheid verplichten voor continue organisaties. In 2020 waren vanuit het team doorgaans enkel de community managers aanwezig, waar we in de toekomst graag het volledige team zouden willen samenbrengen. Door met de voltallige groep samen te komen houden we nog meer de vinger aan de pols en kunnen we extra inzetten op community building en samenwerkingen stimuleren. Anderzijds is het ook een manier om het nuttige met het aangename te combineren: samen koken of pizza eten en ondertussen belangrijke thema's bespreken houdt de sfeer licht en aangenaam.

Werkpunt

Broeiberaad heruitvinden met verplichte aanwezigheid en als gezamenlijk moment voor team en organisaties. Experimenteren met publieke toegankelijkheid. Onderhoud keuken & gezamenlijk programma als vaste onderwerpen.

Tijdens het Broeiberaad waren er een aantal terugkerende thema's: het onderhoud van de gedeelde keuken en het samenwerken aan het Broei programma. Die agendapunten/thematieken willen we voortzetten en verder uitbouwen in 2021. We spelen met het idee om te experimenteren met een semi publiek Broeiberaad. Zo kunnen externe geïnteresseerden meekijken en wellicht zorgen voor een interessante dynamiek. Voor huishoudelijke zaken en algemene communicatie buiten het Broeiberaad om starten we in 2021 een whatsapp groep op, al zal dit de nodige aflijning vragen zodat het overzicht bewaard blijft.

We willen tijdens het wervingstraject en tijdens editie 2021 meer één-op-één momenten inplannen tussen teamleden en organisaties. Uit ervaring bleek dat het zinvol is om informatie te herhalen of in een specifieke context aan te bieden, zodat organisaties er sneller mee vertrokken zijn. Enkel communiceren via "aankondigingen" werkt niet goed (genoeg). Het Broeiberaad kan hiervoor wellicht dienst doen, mits we tijd reserveren voor gesprekken in kleinere groepjes. Ook aangaande de rol van de community manager zien we ruimte tot groei: het zou wenselijk zijn dat deze een kort lijntje onderhoudt met alle organisaties en voldoende individuele momenten met hen heeft. In 2020 miste Winnie soms de voeling met de effectieve activiteiten en beslommeringen die plaatsvonden in het Duivelsteen doordat hij (zoals vooraf vastgelegd) weinig aanwezig was. Dat leert ons dat het een grote meerwaarde is als

de community manager zichtbaar en regelmatig aanwezig is; dat maakt de communicatie minder complex en zijn/haar impact groter.

Werkpunt

Meer één op één momenten
tussen team en organisaties

Community building

Een plek als Broei komt tot leven door de relaties die ontstaan tussen organisaties, teamleden en partners. We probeerden dit community gevoel te versterken door informele events te organiseren waarop mensen ongedwongen konden samenkomen en er spontane uitwisseling plaats kon vinden.

Het bouwmoment met ConstructLab zou ons grote community building startschot zijn geweest. Tien dagen aan een stuk samen zwoegen, zweten, bouwen, eten, samenwerken en contact maken, dat was het plan. Op die manier hadden we in recordtijd een stevige en hechte community kunnen bouwen. Helaas ontnam de coronacrisis ons deze waardevolle tool, en moesten we roeien met de riemen die we hadden.

Community lunch

Op vrijdag organiseerden Suzan en Winnie een community lunch. Steeds vegetarisch en aan een democratische vaste prijs van €3,50. De community werd telkens uitgenodigd om wat eerder te komen om te helpen koken en de tafel te dekken. Gezellig en nuttig tegelijk. Ondanks de praktische beperkingen van corona slaagden we er toch in om een fijne sfeer te creëren met de lunches. Wekelijks aten er ongeveer vijftien mensen mee en richting het einde van editie 2020 zagen we zelfs nog een lichte stijging in aantallen.

De community lunches willen we -wegens groot succes- in volgende edities absoluut blijven organiseren. Deze lunch is ook een mooie kans om een breder publiek te kunnen verwelkomen: tijdens de lunch kan er een eerste kennismaking met Broei plaatsvinden, kan je de sfeer proeven, ontmoet je de organisaties en voel je wat er leeft. We zouden de community lunch meer in de kijker willen zetten door onder andere een groot bord op te hangen waar het menu te lezen is en je kan aanduiden of je mee eet. Zo worden de lunches nog meer onderdeel van de fysieke ruimte.

Werkpunt

community lunch nog meer inzetten voor onboarding. Beter lunch in de kijker zetten door bord fysiek in de ruimte: aankondiging en invullen "eet je mee ja/nee?"

Dit zal wel een nieuwe manier van organiseren vragen: nu werd er op woensdag een mail gestuurd met het menu en de vraag wie er wil aansluiten. We verwachtten antwoord ten laatste tegen vrijdagochtend 9u, zodat we wisten hoe veel boodschappen te doen. We voorzagen altijd wat extra, maar soms was het al erg nipt doordat mensen op de bonnefooi aansloten. Als we de impact en het bereik van de community lunch willen vergroten naar externen maar ook voor de grotere groep organisaties in volgende edities, moeten we ook de efficiëntie van het organiseren en koken verhogen.

Werkpunten

- Meer materiaal in de keuken voor grotere hoeveelheden (kookvuren, potten, keukengerei, bestek en borden, ...)
- Meer opslagcapaciteit in de vriezer voor restjes
- Een eenvoudige receptenmap voor grote groepen, waarmee het menu en de inkoop gepland kan worden. Ook hier moeten we de vrijheid in het oog houden en communitymembers de kans blijven bieden zelf voorstellen te doen.
- Ingrediënten laten leveren in plaats van zelf naar de winkel gaan.
- Een droge stock aanleggen (pasta, kruiden, rijst)
- Een aparte bankkaart of projectrekening binnen Broei. De financiële rompslomp nam voorheen teveel tijd in beslag. Er werd veelal betaald via privérekeningen; zowel de voorgeschoten aankopen als de betalingen van de gasten. Een oplossing daardoor zou gevonden kunnen worden door een rittenkaart én een tarief voor toevallige passanten.
- Aanleggen van een complete(re) mailinglijst met gastenlijst voor de lunch. Een voorbeeld: pas halverwege Broei 2020 hadden we de redactiegroep toegevoegd aan de contactlijst. Het expliciet toevoegen van bepaalde groepen geeft de community manager een tool in handen om hen nauwer te betrekken bij Broei. Zeker voor jongeren kan het interessant zijn om, tijdens de lunch, op informele wijze de organisaties en werkingen te leren kennen.

In de toekomst willen we toewerken naar meer community gerichte events. Denk aan pecha kucha avonden waar de community hun organisatie of projecten aan elkaar kan voorstellen, filmavonden, thema avonden in de bar, et cetera. Het is de taak van de community manager om aan te voelen waar de community nood aan heeft en de juiste concepten op het juiste moment te lanceren.

WERKPUNTEN COMMUNITY

Werkpunten

WERVINGSSTRATEGIE

- Reeds geïmplementeerd: een duidelijker onderscheid tussen informatiefase en werkfase
- Heldere en uniforme communicatie (verwachtingen, noden en verplichtingen) tijdens wervingstraject
- Aanleggen van overzichtelijke communicatielijsten voor diverse doeleinden
- Nadruk op inclusiviteit en diversiteit tijdens selectie + actief outreachen naar dit type organisaties

WEDERZIJDIG ENGAGEMENT

- Evalueren bezetting continue vs eenmalige gebruikers
- Ondersteuning in communicatie helder aflijnen en duiden naar organisaties toe
- Concept en aanpak uitdenken voor organisaties die later aansluiten
- Ondersteuningssessies voor starters organiseren en inplannen
- Programma vastleggen tegen april 2021
- Strikter zijn: partnerevents als eenmalig beschouwen
- Onderhoud keuken & gezamenlijk programma als vaste onderwerpen
- Experimenteren met publieke toegankelijkheid
- Actievere communicatie naar buiten toe rond eenmalige verhuur en aanbod ruimtes
- Transparanter communiceren over mogelijkheid tot samenwerken met Broei

COMMUNITY GOVERNANCE

- Broeiberaad heruitvinden met verplichte aanwezigheid en als gezamenlijk moment voor team en organisaties
- Meer één op één momenten tussen team en organisaties
- Community lunch nog meer inzetten voor onboarding
- De lunch beter in de kijker zetten door bord fysiek in de ruimte: aankondiging en invullen "eet je mee ja/nee?"

KEUKEN

- Zie pagina 65

3 COMMUNICATIE

Basiscommunicatie

“Hoe zorgen we dat Broei op de kaart staat in Gent? Hoe zorgen we dat we de doelgroep bereiken? Hoe zorgen we dat de diversiteit en veelheid aan activiteiten in Broei duidelijk gecommuniceerd wordt naar de buitenwereld?”

De communicatie van Broei dient twee functies. Enerzijds willen we organisaties bereiken die met jongeren werken. Het moet inzichtelijk zijn dat Broei een meerwaarde biedt als platform én dat er ruimte is om een programma vorm te geven. Anderzijds willen we jongeren bereiken die interesse hebben in onze activiteiten, met als doel dat ze aansluiten, inschrijven en op die manier hun talenten ontplooiën.

Platformwerking

De Broei communicatie heeft ook een platformwerking: het verzamelt alle activiteiten die de Broei organisaties opzetten in het Duivelsteen op één plaats en in uniforme stijl. Zo kan er een diversiteit aan activiteiten doorgaan, maar blijft het toch duidelijk één verhaal. Daarnaast biedt Broei een stuk ondersteuning aan jonge organisaties om meer visibiliteit te krijgen. We merkten tijdens editie 2020 dat dit erg waardevol is: voor starters is het moeilijk om in het begin deelnemers voor hun activiteiten aan te trekken. Broei speelde daar een doorslaggevende rol in.

De doelgroep 16- tot 26-jarigen is nog steeds erg breed en divers, dus begonnen we aan Broei met een redelijk algemene huisstijl die eerder neutraal was. Initieel lag de focus vooral op grafisch ontwerp, met de website en facebook als voornaamste output kanalen. Er werd vooral gecommuniceerd met informatieve content om het publiek kennis te laten maken met de basisprincipes van Broei. Toen Broei in 2020 effectief van start ging, primeerden eerder foto en video content in onze communicatie en gebruikten we voornamelijk instagram als kanaal. De redactiegroep onder leiding van Loïc speelde hierin een sleutelrol. De jonge makers capteerden belangrijke Broei events, en Loïc maakte voor heel wat Broei organisaties promotiemateriaal dat uiteindelijk onmisbaar bleek voor velen.

In retrospect investeerden we heel wat in onze communicatie. Van zodra Broei van start ging en er activiteiten doorgingen, was er content om over te communiceren, wat enorm aantrok. Broei stond al snel op de kaart en heel het

Target doelgroepen

socio-cultureel veld van Gent wist dat er wat gaande was. We kregen complimenten uit de meest onverwachte hoeken, vanuit Oostende tot Hasselt. Voor een eerste editie is dat een droomscenario.

We slaagden er, ondanks het grote bereik, niet goed in om onze volledige doelgroep te bereiken. Onze communicatie kwam moeilijk terecht bij jongeren met een diversiteitsachtergrond en kansarme jongeren. Om deze doelgroepen functioneler te kunnen targetten moeten we eerst nauwgezet bepalen wie ze zijn waar we ons op richten. Daarna pas is het mogelijk om doelgroepspecifieke communicatie op te zetten via de kanalen die bij de doelgroep aansluiten. Dit is één van de laatste stappen in het uitrollen van de strategie van Broei. Tijdens onze teamevaluatie beslisten we dat we vooral op stedelijke jeugd willen focussen in editie 2021.

Over het algemeen kunnen we concluderen dat de communicatie van Broei zeer efficiënt was, maar niet effectief voor het bereiken van complexere doelgroepen. We legden stevige fundamenten en de communicatiewerking draait nu vlot. Ons bereik is met een knal vanuit het niets naar zeer respectabele hoogte gevlogen.

Pistes voor de toekomst

Ten eerste is er vanuit het communicatieteam nood aan meer structuur en planning. Een algemene communicatiestrategie en een bijhorende timeline dus. Hiervoor is zoals eerder vermeld wat strategische focus nodig ivm de doelgroep, en de tijd en rust om deze te ontwerpen voor de storm van editie 2021 losbarst. Dit zal ook leiden tot een vlottere samenwerking tussen verschillende teamleden die werken op de communicatie. In 2020 boekten we reeds vooruitgang in de interne werking, oa. door het posten op social media en het beheer van de content aan een persoon toe te vertrouwen. In 2021 zullen Nina en Loïc, voorafgaand aan start van de nieuwe Broei editie, samen een plan van aanpak ontwikkelen, vertrekkend vanuit een uniform grafisch systeem. Door op voorhand een basis aan guidelines uit te zetten kan de focus tijdens de editie gaan naar inhoud, creativiteit, eenduidige communicatie en ondersteuning van het maakproces van de jongeren.

#goals

In 2021 willen we nog creatiever zijn in onze communicatie: gepersonaliseerde post-its, flesjes drank met eigen label, mos graffiti, guerilla acties, vlaggen tegen de gevel (ons enorme canvas).

Communicatie-kanalen

Op social media willen we verder kijken dan enkel Facebook en Instagram. Tiktok is moeilijk om zelf mee te beginnen, maar we kunnen wél bekende TikTokers uitnodigen om in Broei content te maken. Op Facebook willen we meer specifieke communicatie opzoeken: gespecialiseerde groepen (bv bio groep, dansgroep, ...), via events communiceren en adverteren.

Werkpunt

Meer structuur en planning in communicatie: strategie, timeline, focusgroepen

Werkpunt

Andere kanalen op sociale media opzoeken en daarmee experimenteren (bv TikTok)

In 2020 lag het zwaartepunt van onze communicatie duidelijk op social media. In de toekomst willen we social media op hetzelfde niveau houden, maar tegelijk diversifiëren in de communicatie: nieuwsbrieven, fysieke communicatie (bv aankondigingsborden of vlaggen) in en rond Broei, print, ... Nina viel halverwege 2020 uit, waardoor we een aantal zaken niet hebben kunnen uitvoeren, met name op het gebied van printed media. In 2021 zouden we meer tastbare zaken willen voorzien. Bijvoorbeeld door te zeefdrukken; communicatie voor en door jongeren. Aan het einde van Broei 2020 kwam er wat meer ademruimte voor spontane projecten. Onze stagiaire Suzan kwam bijvoorbeeld met het idee om labels te bevestigen aan de planten die we uitdeelden bij het slot van Broei. Ze verzorgde plant gerelateerde quotes en Nina ontwierp voor haar de labels met simpele illustraties. Deze kleine moeite werd, juist door de aandachtigheid en de details, zeer gewaardeerd en opgemerkt. Een kleine moeite met veel resultaat.

Werkpunt

Alternatieve kanalen voor communicatie buiten social media om: zeefdrukken, print, gebruik van de fysieke ruimte

Dit soort experimenten willen we vaker doen om nieuwe groepen te betrekken en bereiken. We willen creatiever zijn in communicatie... gepersonaliseerde post-its, flesjes drank met eigen label, mos graffiti, guerilla acties, vlaggen tegen de gevel (ons enorme canvas), et cetera. De algemene stijl van de Broei communicatie was in 2020 soms te braaf en te hip. In de toekomst zien we de communicatie meer als een experiment an sich: een work in progress dat samen met jongeren vormgegeven kan worden. Hoe ver we in die

co-creatie kunnen gaan zal van de beschikbare tijd en middelen afhangen. We onderzoeken wat er mogelijk is. Tegelijk willen we meer integratie van alle Broei activiteiten in de communicatie.

Werkpunt

Meer experiment met communicatie en samenwerkingen/co-creatie met jongeren aangaan

Urban Creators Lab

In 2020 heette deze werking BroeiTeeVee of informeel ook “het redactie-groepje.” Dit waren een tiental jonge makers die (om de beurt of samen) Broei-content maakten in ruil voor een vrijwilligersvergoeding. Loïc begeleidde de groep en maakte zelf ook heel wat content, vooral diepgaande videoreportages en korte filmpjes ter promotie van de organisaties.

In de toekomst zetten we deze werking verder onder de noemer Urban Creators Lab (UCL.) Het is onze ambitie om binnen UCL een diverser publiek van jongeren aan te trekken (fotografen/videomakers/schrijvers/vloggers/andere makers) en co-creatie tussen de jongeren en de organisaties nog meer te stimuleren. Loïc maakte in 2020 nog veel content zelf, maar zal in 2021 vooral de coördinatie van het UCL op zich nemen en de jongeren begeleiden bij het creëren van hun eigen materiaal.

Werkpunt

Urban Creators Lab verder uitbouwen met Loïc als coordinator

Praktische zaken gaan we beter plannen. Concreet betekent dit dat we fotosessies en opnamedagen (algemene Broei content en promo voor de organisaties) zullen groeperen. Bijvoorbeeld eerst vier dagen shooten, achteraf alles monteren en na bewerken. Zo ontstaat er een workflow die beter te behappen is voor het team (duidelijke planning en meer overzicht) die bijgevolg een fijne dynamiek in de hand werkt: een intensieve periode van samen creëren en toewerken naar een gezamenlijk eindproduct schept opnieuw een saamenhorigheid die de community ten goede komt. Door strakker te plannen en periodes te wijden aan één specifieke taak (shooten, nabewerken, uploaden, printen) ontstaat er automatisch ook een meer

gestructureerde contentflow, waarmee we proactief aan de slag kunnen gaan in onze communicatie.

Werkpunt

Meer planning, coordinatie en structuur aanbrengen binnen Urban Creators Lab

Het Urban Creators Lab is op deze manier een win-win. De jongeren krijgen een waardevolle ervaring: ze worden getriggerd, werken samen aan projecten, doen ervaring op, kunnen materiaal gebruiken van Broei, leren nieuwe skills (regie, animatie, photoshop, montage, adobe) breiden hun professioneel netwerk uit, beschikken over interessante onderwerpen om in beeld te brengen, werken mee aan 'echte projecten' die het daglicht zien, terwijl ze voor Broei content creëren waarmee we intern en naar de buitenwereld kunnen communiceren.

Slotevent

Het slotevent van Broei 2020 werd een noodgedwongen online editie. Dit beslisten we een maand van tevoren, toen het ernaar uitzag dat er een nieuwe lockdown aankwam. Hierdoor konden we in één rechte lijn naar een online concept toe werken en experimenteren met dit nieuwe format. Emile en Loïc (met wat grafische ondersteuning van Nina) gingen aan de slag om met elk van de organisaties content uit te werken om online uit te zenden op ons videokanaal, al dan niet live.

De voorbereiding was een hard labeur, maar niet zonder resultaat. Zo zorgde Bees and You voor een livestream met warmtebeelden vanuit de bijenkasten op het dak van het Duivelsteen, verzorgde HS71 een fijne live set en interviewde Broeiness toonaangevende figuren uit de cultuursector. Door het online slotevent in het leven te roepen nodigden we onze organisaties uit om uit hun comfortzone te komen en zichzelf (in meer of mindere mate) opnieuw uit te vinden.

Kijkcijfers

Het aantal live kijkers viel helaas tegen. Verspreid over de kanalen waren er in totaal continue zo'n 15 kijkers, al zagen we pieken tijdens onder andere de set van HS71. Eenmaal online geupload werd ons event wél meermaals teruggekeken

en staan er inmiddels meer dan 2000 views op de teller. Al met al stond het montagewerk niet in verhouding tot behaalde de impact. In de toekomst willen we dan ook werken aan een groter live bereik voor (toekomstige) online events. Bijvoorbeeld door nauwer samen te werken met de organisaties binnen Broei en gestructureerd (en collectief) reclame te maken. En door vooraf een gestructureerde planning te maken van mogelijke content zodat het inzichtelijk wordt waar we op kunnen inzetten gelet op haalbaarheid, tijd en middelen. Dit is meteen ook een goede tool om vooraf te screenen op doelgroep-relevante content. Het PAUZE event van 2020 was inhoudelijk en vormelijk eerder een interne aangelegenheid: voor en door Broei organisaties (waar uiteraard ook jongeren onder vallen). In de toekomst mag dergelijke online content een stuk gevarieerder en doelgroepspecifieker worden uitgewerkt.

Werkpunt

Verder experimenteren met online formats: nauwere samenwerking, betere reclame, groter bereik, planning en haalbaarheid van concepten beter evalueren, content meer op doelgroep afstemmen, meer gevarieerde content.

Structuur

Er valt eveneens winst te boeken op het vlak van structuur binnen het event. Meer en duidelijkere context zodat de overkoepelende boodschap niet verloren gaat en de kijker begrijpt waar hij naar kijkt. Dat kader kunnen we bekomen door meer te filteren op content (kwaliteitscontrole: is dit relevant voor de doelgroep), meer context geven (woordelijke of grafische introductie voor en tijdens elke afzonderlijke video), killing the darlings (content kort en bondig houden en de doelgroepen niet uit het oog verliezen), meer de link leggen met de letterlijke context: het Duivelsteen, meer live content met een goede regie en voorbereiding waardoor er ruimte ontstaat voor ingecalculerde spontaniteit..

Werkpunt

Binnen online events: meer structuur, duidelijke context meegeven aan de kijker, filteren op (relevante) content, fysieke context (Duivelsteen) meer in de kijker zetten.

Ondanks wat haken en ogen was het slotevent van 2020 een waardevol experiment. Als het kan, hosten we toekomstige events uiteraard liever fysiek. Maar de lessen die we leerden vormen een goede basis voor toekomstige online formats: voor als het nodig is of om nieuwe concepten te lanceren naar de buitenwereld.

WERKPUNTEN COMMUNICATIE

Werkpunten

BASISCOMMUNICATIE

- Meer structuur en planning in communicatie: strategie, timeline, focusgroepen
- Andere kanalen op sociale media opzoeken en daarmee experimenteren (bv TikTok)
- Alternatieve kanalen voor communicatie buiten social media om: zeefdrukken, print, gebruik van de fysieke ruimte
- Meer experiment met communicatie en samenwerkingen/co-creatie met jongeren aangaan

URBAN CREATORS LAB

- Urban Creators Lab verder uitbouwen met Loïc als coordinator
- Meer planning, coordinatie en structuur aanbrengen binnen Urban Creators Lab

SLOTEVENT

- Verder experimenteren met online formats: nauwere samenwerking, betere reclame, groter bereik, planning en haalbaarheid van concepten beter evalueren, content meer op doelgroep afstemmen, meer gevarieerde content
- Binnen online events: meer structuur, duidelijke context meegeven aan de kijker, filteren op (relevante) content, fysieke context (Duivelsteen) meer in de kijker zetten

4

PRAKTISCH

Het Duivelsteen is geen evident gebouw. Het fungeerde als wapenkamer, weeshuis en ga zo maar door tot het uiteindelijk een archief werd. Publiek toegankelijk is het echter nooit geweest. Een warme thuis evenmin. Het omtoveren van de logge, kille stenen hallen tot bruisend jeugdcentrum was op zijn zachtst gezegd een behoorlijke uitdaging.

Beheer

We benaderen Broei sinds het begin als een open huis met een open deur, waar jongeren uit nieuwsgierigheid zomaar binnen kunnen wandelen om iets nieuws te ontdekken. Er is een grote variëteit aan evenementen die gelijktijdig doorgaan, waardoor er altijd leven in de brouwerij is en interessante ontmoetingen nooit ver weg zijn. De plek voelt inmiddels warm aan: je kan er rondhangen, iets drinken in de bar, knus samenzitten in de nissen, werken aan de lange tafels of samen koken en eten in de gemeenschappelijke plaatsen. Om dit mogelijk te maken staat Broei in voor het overkoepelend beheer. Zo bieden we een kader voor de jongerenactiviteiten, die door de ledenorganisaties aangeboden worden.

Orde en netheid

In een drukbezochte en intensief gebruikte ruimte als Broei, is het belangrijk dat er iemand is die toeziet op orde en netheid. Een veelvoorkomend euvel in gedeelde ruimtes zijn zaken waarvan menig gebruiker denkt: 'niet mijn probleem'. Denk aan vaatwastabletten die op zijn, vuilnisbakken die overlopen, sanitair dat schoongemaakt moet worden, dingen die kapot gaan, zeep die op is, grondige schoonmaak, papier en glas buiten zetten, veiligheid et cetera. Dit zijn taken die Broei op zich neemt. We willen de Broei community stelselmatig meer betrekken bij deze facetten, om de interne werking te laten evolueren naar een gedeelde verantwoordelijkheid over de hele lijn. In de toekomst willen we een uitgebreide en simpele handleiding maken voor gebruikers, een starterskit waarin alle informatie op voorhand wordt meegegeven.

Werkpunt

Broei community meer betrekken bij de onderhoud van gebouw, onder andere door hen een uitgebreide en zeer heldere handleiding te geven

Permanentie

In onze voorbereiding in aanloop naar de start van Broei 2020 hebben we

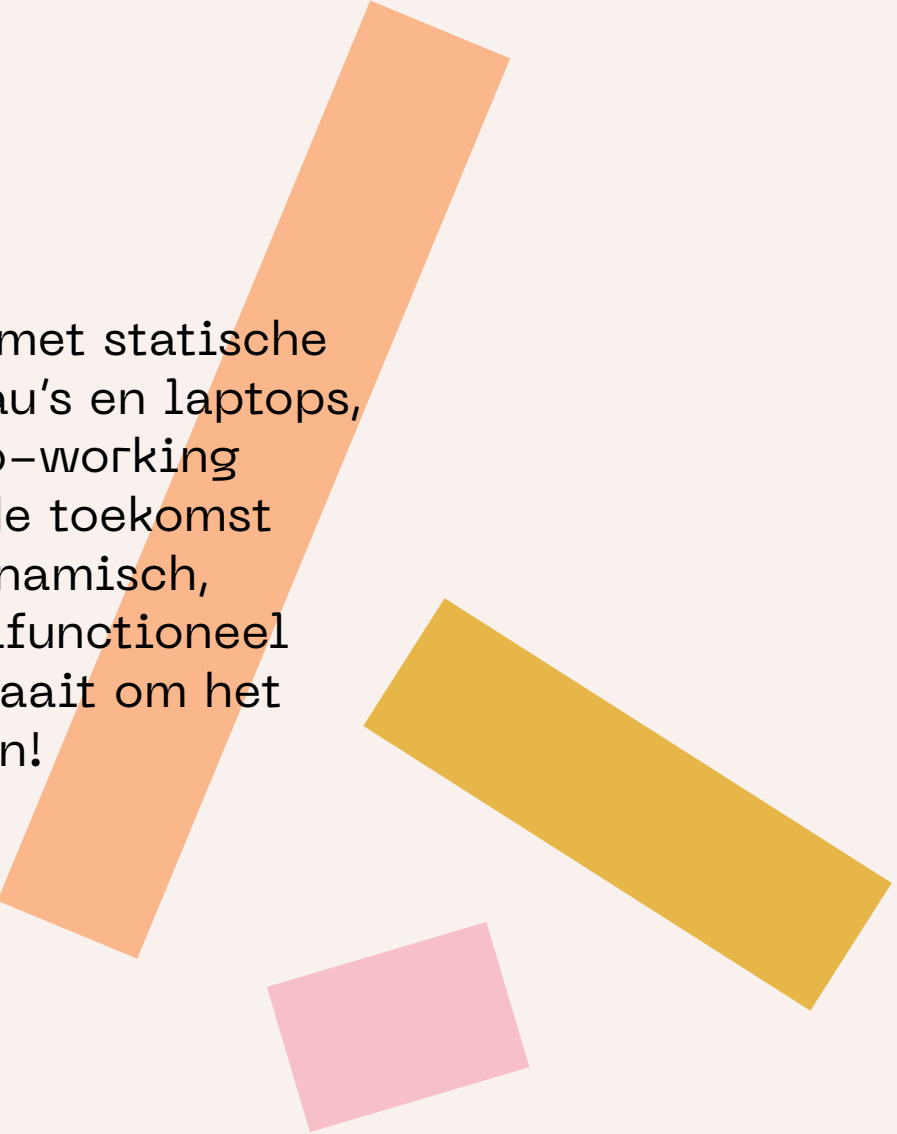
schromelijk onderschat hoeveel werk het is om een open huis te zijn. Wanneer de deuren openen moet er bijvoorbeeld een teamlid aanwezig zijn om permanentie te houden. Zo hadden we elke week vijf openingsdagen van 12 uur in te vullen. Dit zorgde voor de impuls om het team uit te breiden met een productieverantwoordelijke. In het begin namen bijna alle teamleden regelmatig permanentiedagen voor hun rekening. De invulling van het weekend bleek een heikele kwestie: vaak kwam deze beurt bij dezelfde personen terecht. Zij die dichterbij woonden of meer ruimte in de agenda hadden. Gelukkig konden we deze taak na een aantal weken delen met de mensen van Bar Broei. Omdat zij tijdens openingsuren aanwezig waren konden zij een oogje in het zeil houden. Voor specifieke vragen van toevallige bezoekers echter, bleef er een hiaat. In editie 2020 kwam het af en toe voor dat bezoekers vragen hadden waar het barpersoneel geen antwoord op had. Bezoekers werden dan aangespoord hun vragen via mail te stellen aan de daarvoor verantwoordelijke persoon. In de toekomst verwachten we een grotere aanloop en zouden daarom de permanentie van de bar aan willen vullen met (bijvoorbeeld) onthaalvrijwilligers. Zij kunnen net wat meer aandacht bieden aan jongeren die verloren lopen of met vragen zitten, en hen wegwijs maken in de werking en het aanbod van Broei. Tijdens grotere events - waar er veel moving parts en meer bezoekers zijn - zullen we alsnog extra permanentie inzetten vanuit het kernteam.

Werkpunt

Een oplossing zoeken voor onthaalfunctie / permanentie, bijvoorbeeld door het uitbouwen van een vrijwilligerswerking

Sluitingsdagen

In editie 2020 was Broei maandag en dinsdag gesloten om twee redenen: de capaciteit en de geraamde werkdagen van het team waren niet afdoende om alle dagen van permanentie te voorzien. Door twee dagen te sluiten konden we ons met de vaste bezetting concentreren op het programma en lopende zaken, wat de dynamiek ten goede kwam. De organisaties hadden tijdens de sluitingsdagen wél toegang tot het gebouw en ook mochten er sporadisch activiteiten doorgaan (bijvoorbeeld voor organisaties die door hun vaste werking een weinig flexibele agenda hadden). Al snel werd de dinsdag een dag waarop de deur officieel gesloten was, maar er toch heel wat bedrijvigheid plaatsvond. Dit was, met name voor Marie, onwerkbaar. Omdat zij in het Duivelsteen woont, werd zij steevast de aanspreekpersoon bij problemen of

Weg met statische
bureau's en laptops,
de co-working
van de toekomst
is dynamisch,
multifunctioneel
en draait om het
maken!

Co-working

vragen (die zonder uitzondering voorkwamen). Zij verschoof haar werkdagen bijgevolg naar dinsdag tot en met zaterdag en probeerde de rustige(re) zondag over te laten aan het bar team.

Het concept co-working was regelmatig onderwerp van gesprek binnen het team en met de organisaties. Een populair en hip concept, dat door heel wat shared-spaces wordt gebruikt en veel volk aantrekt. Toch moesten we concluderen dat het creëren en openhouden van kantoor/werkruimte als commerciële operatie niet ideaal is voor een plek als Broei. Het resulteert in passieve plekken waar slechts een select gezelschap gebruik van kan maken en voorkomt wisselende activiteiten (onder andere door de slechte akoestiek waardoor je elkaar snel tot last bent). Tel daarbij op dat het Duivelsteen moeilijk te verwarmen is en daarmee niet ideaal om lang stil te zitten. Hoe sprookjesachtig en aanlokkelijk het in theorie ook moge klinken (creatieve freelancers en jonge organisaties die samenwerken in een prachtig historisch gebouw): in de praktijk strookt deze weinig interessante besteding van vierkante meters uiteindelijk niet met de missie van Broei. Er is veel vraag naar een dergelijke co-working space voor creatieve professionals en het zou storm lopen, maar opschaling van dit business model zou in feite haaks staan op de doelstellingen en waarden waar Broei op gestoeld is.

Fablab

We zien wél ruimte voor een andere vorm van co-working, namelijk dat van de zogenaamde labs. Het fablab is het bekendste voorbeeld en was onderdeel van de denkoefening die voorafging aan Broei. In 2020 had Broei een summier biolab dat gedeeld werd door organisaties Glimps en Fervente Fermenten. Daaraan voegen we in 2021 het Open Creators Lab toe, waar we naast ruimte ook een gedeelde opnamestudio en basismateriaal (zoals een greenkey, statieven en editing devices) beschikbaar stellen. Weg met statische bureau's en laptops, de co-working van de toekomst is dynamisch, multifunctioneel en draait om het maken!

Als er echt nood is aan bureauruimte is het in de toekomst misschien interessanter om deze te huren in de buurt, zodat de plek in het Duivelsteen zonder ruis kan blijven dienen voor jongerenactiviteiten. Voor het Broei kernteam houden we wél een beperkt aantal bureaus vrij. In overleg is dit ook mogelijk voor permanente organisaties die daar niet zonder kunnen binnen hun werking, of voor starters en studenten die tijdelijk een werkplek zoeken. Dit stelt

Dante en Juul van Bar Broei

Loïc Meulenberg

ons in staat om de community dichter bij elkaar en bij Broei te brengen. Deze plekken maken onderdeel uit van de “basisbewoning” in het gebouw.

Werkpunt Bureaugebruik in kaart brengen, opvolgen en faciliteren

Er was voor de organisaties geen limiet op het gebruik van de ruimtes. Dat gaf de organisaties onbeperkte mogelijkheden, vrijheid en een gevoel van ownership. Marie modereerde de reservaties en was hiervoor over het algemeen goed bereikbaar. Er kwamen weinig conflicten voor in de agenda, en wanneer deze er wel waren werd er altijd een oplossing gevonden. Op het vlak van event-productie kon Broei steunen op de kracht van een ervaren team. Het was mooi om te zien dat het team evenwel steeds minder behoefte te faciliteren naarmate de Broeiers zelf hun weg vonden naar de materialen én lieten zien dat ze begrepen wat er wél en niet kan binnen onze muren.

Tijdens eenmalige events hebben we dit voordeel natuurlijk niet: daar moeten we elke keer opnieuw alles uitleggen en begeleiden. Dit maakt kortstondig verhuur op financieel vlak minder interessant. We moeten in de toekomst daarom ook goed evalueren welke aanvragen we toezeggen en om welke reden: Wat is de meerwaarde van een bepaald event voor Broei? Is het event relevant voor Broei? Vergroten we ons netwerk door een eenmalige samenwerking aan te gaan en is dat interessant?

Werkpunt Beleid rond eenmalig verhuur uitwerken en testen

Stockbeheer

Ruimte voor verbetering zien we in het stockbeheer: we moeten nog sterker benadrukken dat gebruikt materiaal altijd terug moet keren naar de oorspronkelijke opslagplaats. Zelfs bij geroutineerde organisaties voelden we daarin nog wat laissez-faire. Er raakte zelden materiaal kwijt, maar met de regelmaat van de klok moest er een zoektocht op touw worden gezet, en meestal juist op momenten dat er weinig tijd te verliezen was. We gaan dit punt in de toekomst proberen counteren door wekelijkse steekproeven uit te voeren en waarschuwingen te geven wanneer organisaties het materiaal (of hun werkplek) niet naar behoren achterlaten. De opslag gaan we visueel organiseren, bijvoorbeeld door haken voor kabels te monteren zodat het minder uitnodigend wordt om gebruikt materiaal gewoon in een bak te smijten, of door een

(online) checklist in te vullen door gebruikers. De productieverantwoordelijke stelt hiervoor een plan van aanpak op.

Werkpunt

Stockbeheer optimaliseren: communicatie naar gebruikers (oa gebruikershandleiding), steekproeven uitvoeren, waarschuwingen geven, opslag visueel organiseren, checklist opstellen

Tot slot willen we meer experimenteren met de mogelijkheden van het gebouw. Er loopt bij Broei heel wat creatief geweld rond en we willen de jongeren meer ruimte bieden voor het uitwerken en uitvoeren van ideeën (ingrepen, installaties, guerilla). Denk bijvoorbeeld aan de bar als tweemaandelijks canvas voor een grote installatie, aan de gevel van het Duivelsteen als drager een maandelijks wisselend spandoek, of kleine weggeef-kunstwerkjes die in de rekken verschijnen. Dit kan een samenwerking worden tussen onze disciplines en Broei community leden. Als hier animo voor is willen we daar zeker de schouders onder zetten, temeer omdat het (naast een community building activiteit) ook een mooi visitekaartje is voor onze zichtbaarheid naar buiten.

Werkpunt

Meer experiment toelaten in de ruimte, door jongeren en ism organisaties. Ingrepen in de ruimte stimuleren.

Infrastructuur

Constructlab stelde zich de intrek van Broei in het Duivelsteen initieel voor als een kolonisatie van de ruimte: een raket naar een nieuwe planeet, inclusief space graphics en astronautenpakken. Zo exotisch werd het niet, maar door het verschil in tijdgeest en bouwstijl zien we toch een gelijkaardige clash tussen twee werelden doorheen ons interieur. In dit deel lijsten we een aantal kurkdroke overwegingen op die we maakten op het vlak van infrastructuur.

Akoestiek

De akoestiek in het gebouw is altijd hels (er is geen ander woord voor) en bij momenten simpelweg onwerkbaar. Meer geluidsisolatie laat ons toe het gebouw optimaler te benutten, doordat het ons in staat stelt ruimtes van elkaar los te koppelen waardoor er parallele events kunnen plaatsvinden. We hebben ook meer afgesloten ruimtes nodig. We willen de ruimtes afsluitbaar

Achter de schermen bij...GRID—!

Toen GRID— kwam aanwaaien op een van de Broei meetups waren ze nog een los, maar wel succesvol, collectief van muziekfanaten / event organisatoren. Broei was voor hen een extra impuls om te professionaliseren en een vzw op te richten. Na wat advies hier en daar van het Broei team mogen ze zich nu trotse bestuurders en/of leden noemen van Grid vzw!

maken zonder het open karakter te verliezen: ze worden niet geclaimd door één organisatie maar blijven multifunctioneel en voor iedereen toegankelijk. Ideeën om dit goedkoop te realiseren zijn constructies van panelen in een cirkel of een box-in-box structuur. Hier zijn middelen voor nodig.

Werkpunt

Akoestiek trachten te optimaliseren door absorberende materialen en de verschillende hallen afsluitbaar te maken

Uitstraling

De ingang van het pand moet het karakter van Broei beter reflecteren. Het Duivelsteen is vanaf de straat een erg gesloten gebouw. Het officiële adres stuurt mensen naar de verkeerde deur: men weet daardoor niet dat de ingang van Broei aan de tramhalte is. De deur ziet niet uitnodigend uit en is moeilijk te herkennen als officiële ingang. De architectuur van het Duivelsteen dwingt ons een extra effort te doen om te reflecteren wat je binnen kan verwachten en om (tegen het hermetische karakter van het pand in) juist uit te stralen dat we een open huis zijn. We deden hiervoor al een aantal ingrepen: we hingen een kleurrijke vlag op, plaatsten een klappbord voor de bar (en de stille studieplek), installeerden een terras (dit bouwen we verder uit in 2021) en plaatsten een lichtbak met de openingsuren.

Werkpunt

Ingang zichtbaarder maken door o.a. het terras uit te bouwen, extra signalisatie te plaatsen

Signalisatie

Het moge duidelijk zijn dat we de inkom drastisch onder handen willen nemen. Dit deel van ons pand is het vertrekpunt en moet eenduidig uitstralen dat er een breed publiek welkom is, en in zekere zin reflecteren wat Broei biedt en waar we voor staan. Een goede manier om deze eerste kennismaking te transformeren naar de juiste boodschap is het showcasen van Broei projecten. Er zijn mogelijkheden te over: denk aan een expo van het fotografisch werk van de redactiegroep, videoprojecties, de aquaponics in de inkom plaatsen, jonge designers een schappelijk budget geven om iets site specifiek te bouwen, een opstelling (vitruve/winkeltje) met onze producten (stickers, kombucha, honing), een interactieve installatie (zoals die met de camera's van Jannes), et cetera. Door in te zetten op dit soort activiteiten kunnen we veel doelgerichter onze

De weg naar
de bar

target audience aanspreken en binnenhalen. Tot slot zouden we een goed zichtbare drager (infobord, paneel, scherm) in de inkom plaatsen met een doelgroepgerichte call to action: enerzijds het maandelijkse aanbod aan activiteiten (kalender) en anderzijds een directe boodschap aan geïnteresseerde jongeren (Ben je...? Zoek je...? Wil je...? Doe je mee met...?) met daaronder de contactgegevens van 'brugfiguren' waarbij je kan aankloppen.

Werkpunt

De ingang activeren door projecten en experimenten, extra signalisatie, call to action

Om ons publiek zonder omwegen naar Bar Broei te leiden zouden we een neon lamp boven/aan de entree hangen. Een serieuze blikvanger die de verwarring van waar binnen te gaan hopelijk weg zal nemen. Verder plaatsen we in 2021 een plakkaat waar nog eens (middels tekst én een grondplan) de routes aangeduid staan van- en naar de bar. We deden al verscheidene pogingen om de routing te duiden voor bezoekers, maar door de complexiteit van het pand en de wisselende regels per tijds kader bleef dit tot op heden onduidelijk. Daar kwam bij dat er vaak te weinig capaciteit vanuit de bar was om iemand aan de (voor- en achter)deur te zetten om tekst en uitleg te geven. Daardoor ontstond er regelmatig verwarring: mensen die het pand via de entree verlieten of juist binnen wilden via de uitgang, bezoekers die na 22u00 voor een dichte deur stonden en de alternatieve ingang niet konden vinden. Dat zorgde voor onrust voor zowel de bar, de bezoekers als de buurt. In 2021 willen we hier definitief komaf mee maken en voor eens en voor altijd een signalisatie systeem installeren dat niets aan de verbeelding over laat. Daarvoor is budget nodig.

Werkpunt

Signalisatie in algemeen verbeteren (nachtlawaai, uitgang via waterhal,...)

De algemene signalisatie in het Duivelsteen vinden we goed, al kunnen we deze nog verder (en creatiever) uitbouwen. De ingang van de waterhal werd tot dusver niet goed gevonden door bezoekers, daar moet meer aandacht naartoe. Het gebouw an sich biedt een uniek canvas om naar hartenlust op te experimenteren, samen met onze jongeren. Om daarrond een werking uit te bouwen is eveneens budget nodig.

De eerste verdieping

De eerste verdieping was in editie 2020 een semi open, flexibele werkplek. Naar aanleiding van de pandemie (en de daaruit voortvloeiende verkorte opbouwperiode) besloten we in overleg met ConstructLab om de architecturale ingrepen op deze verdieping te beperken, en vooral in te zetten op de gemeenschappelijke ruimtes (bar, keuken, podium). We plaatsten er enkel tafels en stoelen en konden gebruik maken van de archief rekken die nog aanwezig waren. Gaandeweg kreeg de eerste verdieping op organische wijze meerdere functies: houtatelier, biolab, repetitieruimte, bureaus, studiezaal, opnamestudio, dansvloer, tekenatelier, workshopruimte, cirkel voor kringgesprekken. Doordat er initieel weinig ingrepen gedaan waren op de eerste verdieping nodigde deze ruimte uit tot interpretatie en modulair gebruik, wat waardevol was. Desondanks was er nog te veel onbenutte ruimte. Zo nam het houtatelier veel meer plaats in dan noodzakelijk én bleek dit slecht gepositioneerd ten opzichte van de andere functies die de ruimte had. Door de slechte akoestiek en het ontbreken van deuren (of andere vormen van afsluiting) was er vaak geluidshinder wanneer iemand gebruik maakte van het houtatelier. Doordat er veel activiteiten tegelijk doorgingen was het niet altijd mogelijk om in de planning rekening te houden met het gelijktijdig gebruik van verschillende delen van de eerste verdieping. Dit kon resulteren in onwerkbaar situaties (denk bijvoorbeeld aan een workshop met intieme gesprekken rond persoonlijke groei terwijl praktisch ernaast iemand bezig is met een cirkelzaag), of dwong organisaties het werk stil te leggen en naar elders te verhuizen.

Toch kijken we terug op een zinvol vormingsproces van de ruimtes op het eerste verdiep. We leerden welke noden en voorwaarden er zijn aan het gebruik en willen daar in 2021 verder vorm aan geven. Daarin is het belangrijk dat we het evenwicht tussen een flexibele/multifunctionele plek én de vaste functies in het oog houden. Met name bureauruimte is hierin een ingewikkelde kwestie: het Broei team heeft semi vaste werkplekken nodig, maar tegelijkertijd willen we voorkomen dat bepaalde plekken te veel geclaimd en daardoor statisch worden. Het staat voorop dat zowel het vaste team als de community aanspraak moeten kunnen blijven maken op deze ruimtes zonder elkaar te hinderen.

Werkpunt

Eerste verdieping beter indelen, experimenteren met modulariteit en balans open/gesloten vinden

Modulair bouwen

De eerste verdieping zou zich goed lenen voor een open floor office plan, maar onder invloed van corona zien wij eerder een trend waar de ruimte ingedeeld kan worden in kleinere 'bubbels' om te bellen, vergaderen of samenwerken. We zouden dan ook gebaat zijn bij een modulair flexibel systeem waar makkelijk mee gebouwd kan worden, om de ruimte naargelang de vraag te transformeren. Zo blijft de ruimte dynamisch, open en is er toch de mogelijkheid om een eigen plek te creëren binnen het geheel, in lijn met de werking die Broei beoogt. Bovendien hoeven we met dit systeem geen drastische ingrepen in de ruimte te doen, waardoor de schoonheid van het gebouw in ere blijft.

In 2021 staat er een project op stapel waarbij we met jongeren een skateramp zouden ontwerpen door middel van prototyping met CNC cutting. Daarnaast keert de stille studeerplek terug, willen we experimenteren met zeefdruk en bieden we jongeren graag de kans om te exposeren met eigen werk. Het modulair bouwsysteem zou ons idealiter in staat moeten stellen om de eerste verdieping de ene week in te richten als digitaal prototyping atelier voor de skateramp, de andere week te transformeren tot studieplek en wéér een week later omgebouwd kunnen worden tot exporuimte of zeefdrukatelier. We zien werkbare mogelijkheden binnen het bouwsysteem dat ConstructLab reeds introduceerde. Het gebruiksgemak en de vele mogelijkheden stelt de gebruikers in staat om zelfstandig aan de slag te gaan en de ruimte telkens opnieuw naar hun hand te zetten. Positief neveneffect is dat het zelf mee-bouwen een grotere betrokkenheid en een gevoel van ownership genereert bij zijn gebruikers. Wij zien een dergelijke aanpak als een noodzakelijke en kritieke ingreep om een werking als Broei relevant en fris te houden.

Wat we concreet willen doen in 2021 is het bouwen van ons Urban Creators Lab op de eerste verdieping. Vormelijk denken we aan een box-in-box systeem van 3 op 3 meter. We zouden deze studio in het ongebruikte deel van het houtatelier plaatsen. De wanden binnenin worden groen geschilderd zodat deze box tevens gebruikt kan worden als greenkey en opnamestudio. We voorzien een basispakket aan audio- en videomateriaal waarmee de jongeren aan de slag kunnen. De ruimte moet afsluitbaar zijn om het materiaal veilig te stellen. Deze fysieke ingrepen stellen ons in staat om een diverse(re) groep jonge makers aan te trekken: er is binnen onze doelgroep veel nood aan een 'multimedia-lab' met materiaal en tools. Vanuit de UCL-studio

kunnen samenwerking met de Broei organisaties die op overlappende thema's werken gestimuleerd worden. We gaan in overleg met ConstructLab om de haalbaarheid en timing van de opbouw te bekijken.

Werkpunt Urban Creators Lab cube bouwen op eerste verdieping

Het uitbouwen van het Urban Creators Lab vraagt een inverstering in audio- en videomateriaal. Tot voorheen werd alle content met eigen materiaal van de jongeren gemaakt, wat geen evidentie was. Dat lukte met de nodige inspanningen, maar in de toekomst willen we jongeren graag een steuntje in de rug geven door basismateriaal aan te bieden, zodat ze zich kunnen concentreren op het daadwerkelijke maak- en productieproces. Dit komt zowel de jonge makers alsook de kwaliteit van de Broei-communicatie ten goede: de content van de redactiegroep speelt daarin een cruciale rol. Daarbij is het haast een vereiste dat we kwalitatief audio- en visueel materiaal kunnen bieden met het oog op de diensten wie we vanuit Broei willen faciliteren. De afgelopen editie kregen we vanuit de Broei community én van externe gebruikers regelmatig signalen over de matige kwaliteit van onze apparatuur. Het gebouw heeft onmiskenbaar veel troeven, maar vormt tegelijkertijd grote uitdagingen op het vlak van akoestiek en inrichting. Willen we in de toekomst professionaliseren en meer kwalitatieve events hosten, dan zullen we moeten investeren in beter materiaal. Emile brengt in kaart waar de noden van de organisaties liggen en bezorgt een lijst van gewenst materiaal.

Werkpunt investeren in A/V materiaal voor UCL en rondvraag doen

Werkpunt investeren in beter A/V materiaal voor de algemene werking van Broei, rondvraag/onderzoek doen

Logistiek

We botsten op een aantal cruciale beperkingen van het gebouw, waar we enkel met grotere ingrepen een oplossing voor zien. Zo zijn de vloeren op de gelijkvloers en in de crypte erg onhandig voor logistiek. Je kan er amper met professionele flightcases over rijden, laat staan met minder materiaal. Standaard wielen marcheren überhaupt niet op onze vloeren. Als we denken aan een toekomstige invulling van het gebouw en grotere (of meer frequente) events, dan vormt dit een serieuze handicap, aangezien geen enkele externe partij die producties organiseert in het gebouw zijn transportmateriaal kan gebruiken.

Dat de lift niet werkt vormt op zichzelf al een serieuze beperking voor de interne werking van het Broei team, zelfs voor de kleinschalige events. Het kost veel tijd, spiermassa en mankracht om materiaal te verhuizen. Indien de vloeren zo onregelmatig blijven als ze nu zijn, heeft ook een lift uiteindelijk weinig effect: je kan je materiaal dan wel makkelijker omhoog of omlaag transporteren, maar eens je op het juiste verdiep bent kan je er moeilijk verder mee rijden.

Dit is jammer, want de vloeren zijn prachtig en werken erg goed voor bepaalde concepten die baat bij hebben bij deze uitstraling. Tegelijk vormen de vloeren een struikelblok voor een plek als Broei, waar we juist een gevoel van warmte proberen te creëren. De vloeren zijn erg robuust, koud en kil en bovendien lastig (zo niet onmogelijk) te reinigen. Het zou interessant zijn om te experimenteren met een oplossing, bijvoorbeeld met modulaire, tijdelijke paden. Dat zou ook de rolstoelgebruikers en mindervaliden ten goede komen. We betreuren het dat we momenteel geen toegang kunnen bieden aan deze groep gebruikers, ook omdat dit niet strookt met onze inclusieve insteek. De trap aan de inkom, de toegang naar de waterhal en de bereikbaarheid van de eerste verdieping vormen momenteel onoverkomelijke barrières. Dit is een grote uitdaging die met een combinatie van paden en liften zal moeten worden aangepakt.

Temperatuur

Het gebouw werd eerder in het jaar kouder dan we verwacht hadden. Al in oktober moesten we elektrische vuurtjes installeren in de bureaus, omdat het zonder te koud was om comfortabel te kunnen werken. Het zou zinvol zijn om kleinere, afsluitbare ruimtes te voorzien die makkelijker te verwarmen zijn. Ook voor de bar vormt de kou een probleem. Het gebeurde dat bezoekers vertrokken omdat het er te koud was. We mijmerden al over het bouwen van een binnenterras met warmtelampen, een indoor marktplein met kraampjes en glühwein en het verhuren van thermisch ondergoed en dekens... We zijn er nog niet uit hoe we dit vraagstuk kunnen oplossen.

Werkpunt

Oplossing zoeken om ruimtes te verwarmen bij koude periodes

WERKPUNTEN PRAKTISCH

Werkpunten

BEHEER

- Broei community meer betrekken bij de onderhoud van gebouw, onder andere door hen een uitgebreide en zeer heldere handleiding te geven
- Een oplossing zoeken voor onthaalfunctie / permanentie, bijvoorbeeld door het uitbouwen van een vrijwilligerswerking
- Bureaugebruik in kaart brengen, opvolgen en faciliteren
- Beleid rond eenmalig verhuur uitwerken en testen
- Stockbeheer optimaliseren: communicatie naar gebruikers (oa gebruikershandleiding), steekproeven uitvoeren, waarschuwingen geven, opslag visueler organiseren, checklist opstellen
- Meer experiment toelaten in de ruimte, door jongeren en ism organisaties
- Ingrepen in de ruimte stimuleren

INFRASTRUCTUUR

- Akoestiek trachten te optimaliseren door absorberende materialen en de verschillende hallen afsluitbaar te maken
- Ingang zichtbaarder maken door o.a. het terras uit te bouwen, extra signalisatie te plaatsen
- De ingang activeren door projecten en experimenten, extra signalisatie, call to action
- Signalisatie in algemeen verbeteren (nachtlawaai, uitgang via waterhal,...)
- Eerste verdieping beter indelen, experimenteren met modulariteit en balans open/gesloten vinden
- Urban Creators Lab cube bouwen op eerste verdieping
- Investeren in A/V materiaal voor UCL en rondvraag doen
- Investeren in beter A/V materiaal voor de algemenerwerking van Broei, rondvraag/onderzoek doen
- Oplossing zoeken om ruimtes te verwarmen bij koude periodes

5

TEAM & INTERN

Saturday Knight Jam

Charlotte Alice Dossche

Teamleden

Broei 2020 was een eerste editie met een splinternieuwe vzw en een versamengesteld uitvoerend team. Voor sommigen was dit een eerste ervaring in een tijdelijke invulling, anderen hadden reeds ervaring in soortgelijke concepten of een achtergrond in jeugdwerk. Op verschillende vlakken vormde de opstart van Broei voor alle teamleden op de één of andere manier een mooie uitdaging. Een gemene deler (en een doorslaggevende voorwaarde voor toetreding tot het team) was het feit dat alle teamleden zich konden beroepen op uitgebreide ervaring en een sterk netwerk binnen hun expertise.

In het voorbereidend traject trokken Marie (coördinatie), Nina (communicatie) en Winnie (community) aan de kar. Ook Dante en Juul werden al snel betrokken in de hoedanigheid als barverantwoordelijken. Richting de start van Broei 2020 haalden we Céline erbij vanwege haar expertise in jeugdwerk en financiën. Emile en Loïc sloten aan om zich te richten op productie, redactie en BroeiTeeVee. Toen Broei in de zomer van 2020 op volle toeren draaide kwam Suzan er als laatste bij om zich als stagiaire vertrouwd te maken met de functie van projectmedewerker.

Bar Broei

De bar had een complexe positie binnen het team: zij verkeerden in de grijze zone tussen enerzijds externe partner en anderzijds vast onderdeel van de Broei werking. Deze onduidelijkheid is een regelrecht gevolg van de corona crisis: oorspronkelijk zouden Dante en Juul hun eigen horecazaak starten binnen de bedding van Broei, maar door de onvoorspelbaarheid van de corona maatregelen leverde dit een te groot (financieel) risico op. Na een aantal weken aanmodderen werd in overeenstemming met alle partijen besloten dat de bar een interne aangelegenheid zou worden. Juul en Dante werden als 'trekkers' op de payroll gezet en kregen bovendien een financiële incentive in de vorm van winstdeling. Inmiddels zijn we ervan overtuigd dat de bar in de toekomst een onderdeel moet zijn van Broei (en dus geen onderneming van externe partners). Door de bar volledig te integreren in de Broei werking stellen we onszelf in staat om de werking ervan in te zetten voor bredere doeleinden die meer impact genereren: optredens, tewerkstelling van vrijwilligers, verhuur, et cetera. Bovendien zorgt de bar voor broodnodige inkomsten die noodzakelijk zijn voor de cashflow van Broei. We zullen de rollen, verantwoordelijkheden en taken van het bar team in de toekomst expliciet omschrijven en toebedelen, zodat daarrond minder ruis en meer rust zal ontstaan.

Interne werking

De interne werking werd vooral getekend door versnippering. Dit is vooral te wijten aan de manier waarop het team tot stand gekomen is, zoals hierboven beschreven. Dat het team zo tot stand kwam, had twee hoofdoorzaken: enerzijds beperkte financiële middelen en anderzijds een gebrek aan voorafgaandelijk inzicht in wat Broei zou gaan zijn (en dus welke middelen of welk personeel er zou nodig zijn.)

Rocketscience

We schreven eerder al dat Broei in de voorbereidende fase het best kon beschreven worden als “het vliegtuig bouwen terwijl het al in de lucht hangt.” Het kernteam is in 2020 in rap tempo gegroeid van 3 mensen aan 0.2 VTE elk (in april 2020) tot 9 mensen met elk verschillende roosters: 0.2 VE tot 1 VTE en verspreid over de hele week (september 2020). Bovendien hadden velen van hen nog andere werkzaamheden naast Broei, wat de planning bemoeilijkte. De uiteenlopende schema’s zorgden voor verbrokkeling binnen het team en was het zwoegen om iedereen in te werken en op de hoogte te houden met de juiste informatie.

Taken en verantwoordelijkheden

De takenpakketten waren niet altijd even goed verdeeld of ingeschat qua werklast, want het verdelen van hiervan is veelal ad hoc gebeurd. Zo was crisismanagement (dagelijks kleine of grote problemen oplossen) een veel groter deel van het pakket van de coördinator (Marie) dan voorzien. De voorziene tijd van de productiemedewerker (Emile) en de community manager (Winnie) was soms niet toereikend en dit zal in de volgende editie des te meer zo zijn. Productie gaat in 2020 naar 80% en community management/jeugdwerking komt op 60%. Idealiter worden dit op termijn voltijdse functies. Deze versnippering in het team zullen we stelselmatig ontleden in de toekomst. Onze belangrijkste antwoord daarop is inzetten op een team van minder mensen die elk meer uren hebben (focus op voltijdse teamleden.) We verdelen de taken ook slimmer. Sowieso zal ieders tijd ook minder gaan naar constant veranderende coronamaatregelen implementeren en meer naar onze werking. We zullen experimenteren met de taak van dagelijks aanspreekpunt of permanentie: een gedetailleerde handleiding voor gebruikers, een flowchart over “aan wie stel ik mijn vraag?” en een onthaalwerking aan de inkom.

Werkpunt

Dagelijks aanspreekpunt heruitvinden, handleiding voor gebruikers maken, flowchart voor “aan wie stel ik mijn vraag?”, onthaalwerking aan de inkom

Team skills

Het werd wel snel duidelijk dat we een team met sterke profielen verzameld hebben. Het kernteam was zeer gedreven, energiek en koesterde veel geloof in het concept van Broei waardoor iedereen zich vol overgave in dit avontuur stortte. De kracht van ons team bestond voornamelijk in de variëteit aan complementaire skills: onze rollen waren duidelijk afgebakend waardoor we elkaar op functionele wijze konden aanvullen. Een grote meerwaarde, zeker omdat alle teamleden gewend zijn zelfstandig te werken. Met beperkte middelen wisten we erg productief te zijn.

Freelance dynamiek

Tegelijkertijd zorgde dit voor een dynamiek waarin elk teamlid vooral afzonderlijk op zijn of haar eigen eiland werkte. Onderlinge samenwerking vond daardoor nog te weinig plaats. Deze dynamiek werd in de hand gewerkt door de zelfstandige profielen binnen het team: iedereen was zich bewust van de weinige tijd en de veelheid aan to-do's met beperkte middelen. Dit resulteerde in een soort van 'freelance dynamiek', waarin de focus vooral op de output lag en het proces ondergeschikt raakte. De bergen werk die door alle teamleden afzonderlijk verzet werden, waren kwalitatief, maar helaas was het niet meer dan de som der delen. Dat het niveau en het tempo hoog lagen, maakten het moeilijk om deze dynamiek op te merken.

Door een continu gebrek aan middelen en tijd, moesten de kantjes er steeds worden afgereden om de werking op peil te houden. Hierdoor bleef er weinig tijd of mentale capaciteit over om te investeren in een vlotte interne werking en oa. de versnippering deftig aan te pakken. Dat Broei voorlopig slechts zes maanden duurt, werkt het idee dat er zo veel mogelijk in een zo kort mogelijke tijd moet gebeuren helaas extra in de hand.

De manier van aanpak zoals ze was in 2020 werkt op korte termijn en werpt zijn vruchten af voor een beginnend project als Broei (of een tijdelijk project). Met deze mindset is het mogelijk om in no time een project uit de grond te stampen en op de kaart te zetten. Op de lange termijn echter is een dergelijke insteek niet geschikt voor een duurzame opbouw binnen de organisatie. De combinatie van prestatiedruk, beperkte middelen en een freelance mindset is op termijn niet goed voor de mentale gezondheid van de teamleden. Het laat geen ruimte om bijvoorbeeld te investeren in de structuur van de werking, de ontwikkeling van een professioneel teamgevoel of informele interacties.

Het resulteert in een hol team met een hoge turnover in personeel (talent biedt zich gretig aan, maar is even snel terug weg) en bijgevolg geen continuïteit binnen de organisatie. Dit fenomeen is geen uitzondering in tijdelijke invullingen of ambitieuze socio-culturele organisaties: verschillende van onze teamleden werkten reeds in gelijkaardige situaties en hebben de negatieve effecten ervan kunnen aanschouwen of ondervinden. Een dusdanig arbeidsethos doet te lang en te intensief een beroep op de veerkracht van team en organisatie. We vinden het belangrijk dat dit nu al opgemerkt wordt en dat hierop in een vroeg stadium wordt bijgestuurd.

Werkpunt

Dynamiek in het team verbeteren: minder op eilandjes werken, meer vaste overlegmomenten met relevante aanwezigen, duidelijke verwachtingen en heldere planning.

Team management

We merken tot slot nog op dat in 2020 vooral het luik team management het vaakst onderaan de prioriteiten stond. Hier was meer ruimte voor naar het einde van het seizoen toen we een aantal functioneringsgesprekken hebben gedaan. Concreet had het team nood aan meer facilitatie tijdens team meetings, een duidelijke lijn in personeelsbeleid (verloning, voordelen, werkuren, aanspreekpunt, ...).

Werkpunt

Meer aandacht voor teamdynamiek, meer zorg voor interne communicatie en informatiestroom, stroomlijning van de workflow, meer aandacht voor interne processen, meer tijd voor het onboarden van nieuwe teamleden, ...

We zien Broei in de toekomst als een samenhang van twee werkingen: een basiswerking om Broei open te houden, met vaste contracten, en een projectmatige werking, met freelancers of tijdelijke contracten.

De gebreken op vlak van de interne werking werden het hardst gevoeld door onze stagiaire Suzan. Zij miste, in tegenstelling tot de rest van het team, de ervaring om zichzelf aan te kunnen sturen. Dit voelde voor haar - zeker in het begin - chaotisch. Ze stuitte oa. op een te weinig gedefinieerd en afgebakend takenpakket, te weinig opvolging vanuit het team, te weinig verantwoordelijkheid en te weinig constructieve feedback over haar werk- en leerproces. Uiteindelijk heeft ze ondanks de tegenwind puik werk geleverd en had ze een doorslaggevende rol om van Broei een succes te maken door oa. haar werk

Practice what
you preach

met de community, financiën en subsidies schrijven. Wanneer we, in lijn met onze visie en missie, ruimte willen bieden aan leerprocessen en zelfontplooiing van jongeren binnen stages, zullen we meer nauwgezet evalueren of we hier effectief klaar voor zijn.

Werkpunt ➤ Evalueren hoe we stagiair(s) beter kunnen betrekken

We moeten concluderen dat we in onze eigen interne werking helaas niet volledig hebben kunnen waarmaken wat we onze organisaties en jongeren proberen te bieden: het creëren van een ongedwongen sfeer waarin voldoende ruimte is om te ontdekken, leren en ontwikkelen. Als we deze contradictie kunnen wegwerken zal onze maatschappelijke impact enkel groeien en vormt Broei daarmee een meer solide werkplek die zijn missie en visie ademt in al zijn facetten.

WERKPUNTEN TEAM & INTERN

Werkpunten

INTERNE WERKING

- Dagelijks aanspreekpunt heruitvinden, handleiding voor gebruikers maken, flowchart voor "aan wie stel ik mijn vraag?", onthaalwerking aan de inkom
- Dynamiek in het team verbeteren: minder op eilandjes werken, meer vaste overlegmomenten met relevante aanwezigen, duidelijke verwachtingen en heldere planning.
- Meer aandacht voor teamdynamiek, meer zorg voor interne communicatie en informatiestroom, stroomlijning van de workflow, meer aandacht voor interne processen, meer tijd voor het onboarden van nieuwe teamleden, ...
- Evalueren hoe we stagiair(s) beter kunnen betrekken

In dit financiële verslag gaan we dieper in op een aantal tendensen in Broei, een gedetailleerd financieel jaarverslag kan je terugvinden in Bijlage 2.

Inkomsten

Subsidie
tijdelijke
invulling

In het werkjaar 2020 zijn er een aantal opvallende posten wat betreft de inkomsten. Ten eerste is er de subsidie tijdelijke invulling, die in 2019 werd goed-gekeurd en betaald, ter waarde van € 50 000. Daarmee zijn voornamelijk de kosten gedekt om de basisstructuur te voorzien; Dit zijn uiteraard investeringen die ook de komende jaren nog zullen lonen. De basis infrastructuurkost ligt op €70 135. Inclusief de investeringen in werk- en audiomateriaal, vijzen, houten platen, geluids- en lichtinstallatie, komt dit neer op €94 424.

Investering
eigenaar

De eigenaar van het gebouw investeert mee in de werking van Broei om de invulling van het gebouw uit te testen. Onmisbare middelen, vooral om in te zetten op extra investeringen in het gebouw, klein materiaal, de website en de loonkosten te kunnen dragen.

Community en
verhuur

Community (regelmatig locatiegebruik)	€4700
Verhuur (eenmalig locatiegebruik)	€2823
TOTAAL	€7523

Met community bedoelen we de organisaties die deelnamen aan het traject van Broei en die een vast onderdeel waren van de programmatie en activiteiten. Met verhuur doelen we op de organisaties die eenmalig iets organiseerden. In de eerste categorie is een onderscheid in prijs gemaakt tussen geprofessionaliseerde en niet-geprofessionaliseerde organisaties. De eerste betaalden tussen €100 en €200 per maand, de tweede categorie €50. Voor meer info over de prijzen kan je terecht onder het punt 'het wederzijds engagement met Broei'. De community en verhuur zijn uiteraard onderdelen die veel opvolging vragen van het team: productie, communicatie en coaching van de organisaties.

Inkomsten en
gebruikersgroepen

We genereerden de meeste inkomsten door het verhuur aan continue gebruikers. Daarnaast waren er inkomsten van eenmalig gebruik in de vorm van veel kleine events en enkele grotere. Dat had - zonder corona - veel meer kunnen zijn. We geloven dat het eenmalige verhuur iets is waar we

volgend jaar extra op kunnen inzetten. We analyseren waar we goed aan doen: veel kleine events (waar veel ondersteuning van het Broei team bij nodig is) of vooral grotere events die meer inkomsten genereren.

Bar Broei

In 2020 maakte de bar binnen Broei in totaal € 11415,7 winst. Dit is iets meer dan verwacht op basis van de verhuurovereenkomst van de bar (raming 6 maanden à €1500 = €9000). Opvallend is dat de inkomsten van de bar onlosmakelijk verbonden zijn met de algemene Broei programmatie.

Kosten

Vrijwilligers- werking

We gaven dit jaar € 8111 uit aan vrijwilligersvergoedingen. Een groot onderdeel daarvan is te wijten aan de bar. Dit jaar moest er ingezet worden op extra vrijwilligers, aangezien iedereen aan de bar bediend moest worden en er extra maatregelen voor de veiligheid nodig waren. Een kleine €1 500 besteedden we aan BroeiTeeVee, een initiatief om Broei ook online zichtbaar te maken en ook daar aan een community te werken.

Freelancers

De totale kost van freelancers (communicatie, video, administratie, ...) kwam op € 15 418. De kost voor administratie lag hoger dan eerst ingeschat, mede omdat het toch meer tijd in beslag nam dan ingeschat. We zoeken naar een manier om dit op te lossen in 2021.

Loonkost

De totale kost van mensen in loondienst valt in 2020 op € 28008,17. Hieronder vallen verschillende contracten.

infrastructuur

De vaste infrastructuurkost ligt op € 70135. Inclusief de investeringen in losse inrichting (werk- en audiomateriaal, vijzen, houten platen, geluids- en lichtinstallatie) komt dit neer op € 94424. Dit ligt een pak hoger dan oorspronkelijk beraamd. Deze meerkost zit voornamelijk in de aanleg van elektriciteit, keuringen, watertoevoer en -afvoer, en internetnetwerk.

Prognoses 2021

Investeringsen

Ook in 2021 is het nodig om te investeren in de infrastructuur, al zal die

Inkomsten

kost een pak lager liggen dan in 2020. Het meeste bouw materiaal is aangekocht en de basisstructuur staat er. Om de leefbaarheid van het gebouw en de hoeveelheid activiteiten die het gebouw aankan te verhogen, moet de akoestiek verbeterd worden en ruimten meer afgesloten gemaakt worden. Daarnaast is dit jaar gebleken dat er meer personeelsbezetting nodig is om de werking vlot te laten draaien. We hebben de eerste maanden intensief gesteund op vrijwilligers- en kunstenaarsvergoedingen om het team te versterken. Om dezelfde energie in 2021 te brengen versterken we het team met 1 VTE in de basis. Daar bovenop komen de freelancekosten, die nog kunnen fluctueren. We moeten blijven zoeken naar inkomsten om de basiswerking van de vzw te ondersteunen.

Volgend jaar plannen we opnieuw investeringen om de werking optimaal en duurzaam uit de bouwen en het gebouw vlot en intensief te kunnen gebruiken. Naar volgend jaar toe verhogen we de prijzen voor de pro's. De categorie van de starters behouden we. We vinden dit een laagdrempelige prijs voor starters en merken dat hier ook kleinere of net beginnende organisaties op afkomen. Dit zien we als een katalysator voor vernieuwing en is essentieel voor de werking van Broei. Over het algemeen verwachten we echter geen grote inkomsten uit de community: dit is net het deel van de werking waar we impact realiseren en dus in investeren.

We willen wel inzetten op enkele grote huurders, die eenmalig iets organiseren. Hiermee kunnen we de inkomsten op verhuur nog verhogen. In 2020 konden we slechts 3 maanden verhuren en organiseren, we projecteren dan ook een verhoging hiervan in 2021.

In een normaal scenario, waarin we 6 maanden open zijn, liggen naast de huurinkomsten ook de barinkomsten een pak hoger. In 2020 openden we de bar in juli, in 2021 doen we de dit vanaf april en vangen we de meerkost van personeel hiermee op. Het is belangrijk om volgend jaar financieel goed de vinger aan de pols te houden en regelmatig de prognose van de barinkomsten te checken. Corona zal een grote factor zijn in de inkomsten.

7

DANK

Saturday Knight Jam

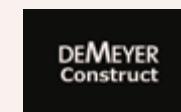

Charlotte Alice Dossche

DANK

7

Onze dank gaat uit naar onze partners:

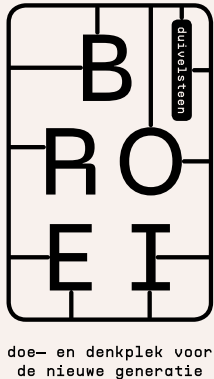

Grote dank en een diepe buiging voor ons geweldige redactieteam dat ons voorzag van een rijkdom aan beelden, waarvan slechts een fractie in dit evaluatieverslag te zien is.

Loïc Meulenberg
Lisa Gautama
Charlotte Alice Dossche
Gilles Verbeke
Simen Lambrechts
Jannes Lambrechts
Wouter Maeckelberghe

Dit verslag kwam tot stand dankzij twee intensieve evaluatiedagen waarin we konden putten uit de input van het voltallige Broei team; Emile De Schryver, Marie Vanderghote, Loïc Meulenberg, Nina Swaans, Winnie Poncelet, Céline De Coninck en Suzan Waelput.

doe- en denkplek voor
de nieuwe generatie

Eindevaluatie Broei
Januari 2021

Tekst: Winnie Poncelet
Vormgeving en redactie: Nina Swaans
Algemene ondersteuning: Marie Vanderghote

EVALUATIE '20

GENERATIE
NIEUWE
VOOR DE
DENKPLEK
DOE — EN

BROEI

ejudevsinsjie

eqirje

↶

5050